

**Külsővat Község Önkormányzata Képviselő-testületének
14/2017.(XII.27.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről**

Külsővat Község Önkormányzat Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) a) pontjában bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 29/2017.(VI.15.) képviselő-testületi határozatban meghatározott partnerek és a Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinet Állami Főépítésze, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, a Miniszterelnökség és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park véleményének kikérésével a következőket rendeli el.

**I. FEJEZET
BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK**

1. A rendelet célja, hatálya

- 1.§ (1) A rendelet célja az életminőség javítása a település táji- és lakókörnyezeti településkép védelmén keresztül, az esztétikus környezet kialakítása, ezek társadalmi elfogadtatása. A település vizuális megjelenése (a település képe) és történeti öröksége szempontjából meghatározó táji- és épített értékek védelme, az építészeti örökségének, arculatának a jövő nemzedékek számára való megtartása, a védett értékek fenntartása és helyreállítása.
- (2) A településkép védelme a természeti és épített környezete által meghatározott jellegzetes településrészek, értékes, hagyományt őrző építészeti arculatának és térbeli szerkezetének - az építészeti, táji értékek, és az örökségvédelem figyelembevételével történő – megőrzését vagy alakítását jelenti.
- (3) A helyi védelem célja a település szempontjából hagyományt őrző, a helyben élt és élő emberek, közösségek munkáját és kultúráját tükröző sajátos megjelenésű, a településképet meghatározó építészeti és táji értékek védelme. A helyi építészeti örökség, mint a település épített környezetének sajátos elemeinek közérzetet befolyásoló közérdekűségének elfogadtatása, ezzel a helyi társadalom identitásának erősítése.
- (4) A településképi szempontból meghatározó területek megállapításának célja a település vagy településrész jellegzetes, értékes, hagyományt őrző építészeti arculatot, településszervezetet hordozó sajátos jellemzőkkel bíró részeinek lehatárolása, és identitásőrző megvédése.
- (5) A reklámok és reklámhordozókkal kapcsolatos szabályozás célja településképeinek védelme érdekében a település területén elhelyezhető reklámhordozók számának, formai és technológiai feltételeinek, valamint elhelyezésük módjának szabályozása.
- (6) A reklámok és reklámhordozókkal kapcsolatos szabályozás a közigazgatási területen a közterületen, a közterületről látható magánterületen, köztulajdonban álló ingatlanon vagy köztulajdonban álló, valamint közforgalmi személyszállítási szolgáltatást végző személy tulajdonában álló ingatlanon történő reklám, illetve reklámhordozó elhelyezésére terjed ki.
- (7) A reklámok és reklámhordozókkal kapcsolatos szabályozás személyi hatálya kiterjed minden természetes és jogi személyre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre – ideértve a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is.

2. Értelmező rendelkezések

2.§ A rendelet alkalmazásában használat fogalmak:

1. *Antenna*: olyan eszköz, berendezés vagy tartozék, amely elektromágneses jelek vételére és sugárzására szolgál.
2. *Antennatartó szerkezet*: hírközlési rendeltetésű műtárgy, vezeték nélküli sajátos építmény, amely antenna elhelyezésére szolgál.

3. *Egyedi védelem*: a jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatot, településkaraktert meghatározó valamely
 - a) építményre, építményrészletre vagy az alkalmazott anyaghasználatra, tömegformálásra, homlokzati kialakításra,
 - b) táj- és kertépítészeti alkotásra, egyedi tájértékre, növényzetre,
 - c) szoborra, képzőművészeti alkotásra, utcabútorra, valamint
 - d) az a)-c) ponthoz kapcsolódóan az érintett földrészlet, telek egészére vagy részére terjed ki.
4. *Épületszélesség*: Az épület rövidebbik homlokzatának szélessége. Az utcai homlokvonal szélességéhez hozzá kell számítani azokat az oldalirányú épületkiugrásokat is, amelyeket az utcai homlokvonal oldalkert felé eső sarokpontján, annak síkjára állított 45 fokos egyenes érint.
5. *Értékleltár*: az örökség védelmének helyi vagy nemzeti kinyilvánítása, listázása.
6. *Földdel borított pince/boltpince*: a helyi építési hagyományoknak megfelelő oromfalas, boltozott és földdel borított terepszint alatti építmény.
7. *Funkcionális célokat szolgáló utcabútor*: olyan utasváró, kiosk és információs vagy más célú berendezés, amely létesítésének célját tekintve elsődlegesen nem reklámközzétételre, hanem az adott területen ténylegesen felmerülő, a berendezés funkciójából adódó lakossági igények kielégítésére szolgál;
8. *Információs célú berendezés*: az önkormányzati hirdetőtábla, az önkormányzati faliújság, az információs vitrin, az útbaigazító hirdetmény, a közérdekű molinó;
9. *Közérdekű molinó*: olyan, elsődlegesen a település életének valamely jelentős eseményéről való közérdekű tájékoztatást tartalmazó, nem merev anyagból készült hordozófelületű hirdetmény, amely falra vagy más felületre, illetve két felület között van kifeszítve oly módon, hogy az nem képezi valamely építmény homlokzatának tervezett és engedélyezett részét.
10. *Közérdekű reklámfelület*: olyan reklámhordozó vagy reklámhordozót tartó berendezés, amelyen a reklám közzététele más, egyéb célú berendezés közterületen való létesítésére, fenntartására tekintettel közérdekből biztosított, és amely ezen egyéb célú berendezéstől elkülönülten kerül elhelyezésre;
11. *Más célú berendezés*: a pad, a kerékpárállvány, a hulladékgyűjtő, a telefonfülke, a reklámfelületet is tartalmazó, közterület fölé nyúló árnyékoló berendezés, korlát és a közterületi illemhely
12. *Önkormányzati faliújság*: az önkormányzat által a lakosság tájékoztatása céljából létesített és fenntartott, elsődlegesen az önkormányzat testületei, szervei, tisztségviselői tevékenységéről a lakosságot tájékoztató berendezés, mely az önkormányzat működését szolgáló épületek homlokzatán kerül elhelyezésre és mely a közérdekű tájékoztatási célt meghaladóan reklámok közzétételére is szolgálhat;
13. *Önkormányzati hirdetőtábla*: az önkormányzat által a lakosság tájékoztatása céljából létesített és fenntartott, elsődlegesen a település élete szempontjából jelentős információk, közlemények, tájékoztatások, így különösen a település életének jelentős eseményeivel kapcsolatos információk közzétételére szolgáló, közterületen elhelyezett tábla, mely önkormányzati döntések, egyéb hatósági hirdetmények és közérdekű tájékoztatási célt meghaladóan reklámok közzétételére is szolgálhat;
14. *Tájba illeszkedés*: a tájban elhelyezésre kerülő építményeknek vagy befolyásolt építmény-együtteseknek a természeti vagy művi (mesterségesen kialakított) táji adottságokhoz funkcionális, ökológiai és esztétikai értelmű igazítása, amely a környezettel való összhang megteremtését célozza. Az *Épületek, építmények tájbaillesztése védett természeti területeken* című MSZ 20376-1 szerinti szempontok érvényesülését figyelemmel kell követni.

15. *Tömör kerítés*: Olyan kerítés, melynek a kerítés síkjára merőleges átláthatósága 70%-nál nagyobb mértékben korlátozott.
16. *Útbaigazító hirdető*: közérdekű információt nyújtó olyan közterületi jelzés, amelynek funkciója idegenforgalmi eligazítás, közösségi közlekedési szolgáltatásról tájékoztatás, vagy egyéb közérdekű tájékoztatás;
17. *Üzleti-információs célú berendezés*: cégtábla, cégér, üzletfelirat, megállítótábla, egyéb grafikai megjelenés.
18. *Helyi védett építészeti együttesek*: azok a topográfiaiilag körülhatárolható épületegyüttesek vagy az épített és természetes környezet együtteseként kialakult kultúrtájak, amelyek történelmi, régészeti, művészeti, tudományos, társadalmi, vagy műszaki-ipari szempontból jelentősek, közszerkezeti, községképi szerepük meghatározó, és amelyeket az önkormányzat e rendeletében védetté nyilvánított.
19. *Helyi védett építészeti érték*: azok az épületek, épületrészek, műtárgyak, berendezési tárgyak, közterületi és magánlétesítmények, amelyek történelmi, régészeti, művészeti, tudományos, társadalmi vagy műszaki-ipari, mérnöki a hagyományos településkép megőrzése szempontjából jelentős alkotások, ideértve a hozzájuk tartozó kiegészítő külső és belső díszítő elemeket, és amelyeket az önkormányzat e rendeletében védetté nyilvánított.

2. RÉSZ

II. FEJEZET A HELYI VÉDELEM

3. A helyi védelem feladata, általános szabályai, önkormányzati kötelezettségek

3.§ A helyi védelem feladata:

- a) a különleges oltalmat igénylő építészeti, építészettörténeti, településtörténeti szempontból védelemre méltó épületek, épületegyüttesek, épített környezetek körének számbavétele, meghatározása, nyilvántartása, dokumentálása, közvéleménnyel történő megismertetése, elfogadtatása.
- b) a védett érték károsodásának megelőzése, elhárítása, a bekövetkezett károsodás csökkentése, megszüntetése, a védett érték helyreállítása, újjáépítése.

4. A helyi védelem fajtái

4.§ (1) A helyi védelem területi vagy egyedi védelem lehet.

- (2) A *helyi területi védelem* az érintett terület településszerkezetének, utcavonal-vezetésének megőrzésére, értékóvó fenntartására és fejlesztésére terjed ki.
- (3) A helyi területi védelem területi meghatározását a és térképi lehatárolását a melléklet tartalmazza
- (4) A *helyi egyedi védelem* a jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatot, településszerkezetet meghatározó valamely
 - a) építményre, építményrészletre vagy az alkalmazott anyaghasználatra, tömegformálásra, homlokzati kialakításra,
 - b) táj- és kertépítészeti alkotásra, egyedi tájértékre, növényzetre,
 - c) szoborra, képzőművészeti alkotásra, utcabútorra, valamint
 - d) az a)-c) ponthoz kapcsolódóan az érintett földrészlet, telek egészére vagy egy részére terjedhet ki.
- (5) A helyi egyedi védelem jegyzékét és térképi lehatárolását a 1. melléklet tartalmazza.

- (6) A helyi egyedi védelem feltárása, számbavétele az 1. függelék szerinti értékvizsgálat-értékleltár nyilvántartás (továbbiakban: nyilvántartás) szerint meghatározott, szemrevételezés alapján.

5. A helyi védelem alá helyezés és a védelem megszűnésének szabályai

- 5.§ (1) Települési építészeti értékek védetté nyilvánítására, számbavételre (értékleltárban való nyilvántartásba vételre), illetve annak megszüntetésére önkormányzati eljárást bármely természetes és jogi személy kezdeményezhet a jegyzőnél.
- (2) A kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
- a) a kezdeményező nevét, megnevezését, lakcímét, székhelyét,
 - b) védett értékek esetében:
 - aa) az építmény megnevezését, szükség esetén körülhatárolását,
 - ab) a pontos hely megjelölését (utca, házszám, helyrajzi szám, épületrész),
 - ac) az építmény rövid ismertetését, leírását,
 - ad) a kezdeményezés indokolását.
 - c) védett építészeti együttesek esetében:
 - ca) az együttes megnevezését, körülhatárolását,
 - cb) az együttes rövid ismertetését, leírását,
 - cc) a kezdeményezés indokolását.
 - d) védelem megállapításához: értékvizsgálatot,
 - e) védelem megszüntetésére: alátámasztó szakvéleményt.
- (3) A védetté nyilvánítási vagy a védelem megszüntetési eljárás megindításáról, mint érdekeltet értesíteni kell:
- a) az ingatlan tulajdonosát, kezelőjét,
 - b) a védetté nyilvánításra, illetve annak megszüntetésére javaslatot tevő kezdeményezőt,
 - c) műalkotás esetén az élő alkotót, vagy a szerzői jog jogosultját.
- (4) Az értesítést a jegyző az Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján és a honlapján 15 napra közzéteszi.
- (5) A kezdeményezéssel kapcsolatban az érdekeltek egyedi védelem esetén az értesítés átvételét, területi védelem esetén a hirdetmény közzétételét követő 15 napon belül írásban észrevételt tehetnek. Amennyiben észrevételt nem tesznek, az egyetértő véleményként kezelendő.
- (6) Az érdekeltek határidőn belül benyújtott észrevételeiről a Képviselő-testületet a döntés előtt tájékoztatni kell.

6. A helyi védelmi döntéssel összefüggő önkormányzati feladatok

- 6.§ (1) A helyi védett értékkel nyilvánításról vagy a megszüntetésről a Képviselő-testületet dönt.
- (2) A helyi védett értékkel nyilvánítás, vagy a megszüntetés tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetni. Az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésről a polgármester gondoskodik.
- (3) Amennyiben helyi védettség alatt álló értéket országos műemléki védettség alá helyeznek, a Képviselő-testület a helyi védettséget megszünteti, miután a műemléki védettségről szóló döntés hatályba lépett.
- (4) A helyi védettség megszüntetése esetén, - indokolt esetben - az önkormányzat polgármestere (továbbiakban polgármester), alkalmazása esetén az önkormányzati főépítész (továbbiakban: főépítész) gondoskodik:
- a) az értékes építészeti, szerkezeti elemek és tárgyak megmentéséről, elhelyezéséről.
 - b) az épület és telek érték-archiválásához szükséges, felmérési és fotódokumentációjának elkészíttetéséről.

7. A helyi egyedi védelemhez kapcsolódó tulajdonosi kötelezettségek

- 7.§ (1) A helyi védelem alatt álló védett építészeti érték karbantartásáról, az értéket nem veszélyeztető, rendeltetésszerű használatáról a tulajdonos köteles gondoskodni.
- (2) A védett érték fenntartása a mindenkori tulajdonost terheli.
- (3) Amennyiben a védett építészeti érték karbantartásának és fenntartásának hiánya miatt, annak megjelenése és környezete (telke) településképet is rontó módon elhanyagolttá válik, úgy a polgármester településképi kötelezéssel és bírsággal élhet a tulajdonos felé, a kedvezőtlen állapot megszüntetése miatt.
- 8.§ (1) A védett épületek hagyományos építészeti tömegükben, tetőformájukban és homlokzati jellegükkel kell megtartani, érintetlenül hagyva (szükség esetén visszaállítva) az eredeti nyílásrendet, a nyílászárók osztását, a díszeket, a homlokzati és kiegészítő tagozatokat.
- (2) A védett épületek belső korszerűsítését, átalakítását, esetleg bővítését a védettség nem akadályozhatja. A belső átalakításokat az eredeti szerkezet, annak jellege és a belső értékek megtartásával kell tervezni és kivitelezni.
- (3) A védett épületeket csak úgy lehet bővíteni, hogy azok eredeti tömegformája, homlokzati kialakítása, utcaképi és településszerkezeti szerepe ne változzon, illetve az a legkisebb kárt szenvedje, továbbá a tervezett bővítés a régi épület formálásával, szerkezetével, anyaghasználatával összhangban legyen.
- (4) A védett épületek bármilyen építési munkájának településképi konzultációja kötelező.
- (5) A helyi egyedi védelem alatt álló értékre a településképi követelmények hatálya, az egyedi érték minden elemére kiterjed.

III. FEJEZET

A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

8. Településképi szempontból meghatározó és nem meghatározó területek

- 9.§ Külsővat Község településképi szempontból *meghatározó* területei:
- Történeti településmag
 - Átalakuló falusias lakóterület
 - Intézmény
 - Gazdasági területek
 - Különleges és zöldterületek
- 10.§ Külsővat Község településképi szempontból *egyéb* területe:
- egyéb beépítetlen mezőgazdasági-és erdőterület.
- 11.§ A településképi szempontból *meghatározó* és *egyéb* területek területi lehatárolását a 2. melléklet tartalmazza.

IV. FEJEZET

TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK

9. Helyi egyedi védelem egyedi építészeti követelményei

- 12.§ Helyi egyedi védett épületen
- állagmegóvási munka végzésénél, felújításnál, helyreállításnál, korszerűsítésnél, tetőtérbeépítésnél, bővítésnél
 - az épület helyi hagyományokhoz illeszkedő jellegzetes tömegét, tömegkapcsolatait eredeti formában és arányban kell fenntartani: bővítés esetén a meglévő és új épülettömegek arányai, formái és anyaghasználatai illeszkedjenek egymáshoz,
 - az épületnek a közterületről látható homlokzatán meg kell tartani, illetve szükség esetén a helyi hagyományokhoz illeszkedő eredeti állapotnak megfelelően vissza kell állítani a homlokzat felületképzését, a homlokzat díszítő elemeit, tagozatait, a

nyílászárók formáját, azok jellegzetes szerkezetét, az ablakok osztását, a tornácok kialakítását, a lábazatot, a lábazati párkányt.

- ac) az alaprajzi elrendezés – különösen a fő tartószerkezetek, főfalak, belső elrendezés elemei -, valamint a meghatározó építészeti részletek és szerkezetek megőrzendők.
 - b) bontását követően annak karakterelemei az új épület építése során beépítésre kerüljenek.
- (2) Helyi egyedi védett műtárgyak felújítása során a helyi hagyományokhoz illeszkedő eredeti anyaghasználatot és formai elemeket kell továbbra is alkalmazni.
- (3) Helyi egyedi védelem alatt álló értékre a településképi követelmények hatálya annak minden elemére kiterjed.

10. Területi építészeti követelmények

13.§ A település településképi szempontból meghatározó területein

- a) csak olyan településképi és építészeti szempontból igényes építmények építhetők, amelyeket a telek adottságainak, a környezetük karakterjellegének, a rendeltetésük követelményeinek, az építőanyagok sajátosságainak megfelelően, és a területi sajátosságok figyelembevételével alakítottak ki.
- b) településképhez való illeszkedés biztosítására és a minőségi településképi kialakítása vagy védelme érdekében - a településképi szempontból meghatározó terület tájhasználatát során biztosítani kell a táji jellegzetességeket, a jellemző természeti rendszerek megőrzését a kialakult geomorfológiai formák (lejtő és emelkedő) megőrzendők, azt csak az épület megközelítése miatt lehet szükséges mértékben megbontani.

14.§ A település településképi szempontból meghatározó területén az új *beépítések telepítési módja*

- a) tereprendezés szükségessége, a meglévő terepszinthez viszonyított feltöltés vagy bevágás mértéke külön-külön nem haladhatja meg a 1,5 m-t, együttesen legfeljebb a 2,0 m-t.
- b) az utcában kialakult épületelhelyezésekhez igazodóan
- c) amennyiben -a tömbre jellemzően- oldalhatáros beépítési oldal nem állapítható meg, amennyiben az a szomszédos telek építési jogát nem korlátozza, az északi irányhoz közelebb eső telekhatár oldalához igazodóan
- d) amennyiben -az utcára jellemzően- előkert beépítési vonal nem állapítható meg, úgy az előkert beépítési vonalának kijelölése a vonatkozó magasabb szintű előírás szerint
- e) saroktelek esetében az előkert építési vonala megválasztása - az utcakép egységessége és a településképi megőrzése érdekében - a csatlakozó utcák telkeinek építési vonalához igazodóan történhet.

15.§ A település településképi szempontból meghatározó területén a *kerítés*

- a) az utcaképi illeszkedésnek megfelelően - nyitott vagy tömör kerítés formában is - készülhet.
- b) színének és anyaghasználatának a területhasználatához és az épülethez illeszkedőnek, megjelenésében ahhoz alkalmazkodónak kell lenni.
- c) az egyéb területen kizárólag drótfonatos, élőszövény vagy vadvédelmi háló formában építhető.
- d) közhasználatú zöldterületen legalább 90 %-ban áttört formájú lehet, legfeljebb 1,0 méteres magassággal.
- e) sportpálya területén labdafogó hálóként, 6,0 m magasságig építhető.
- f) légvezeték, légkábel újonnan nem létesíthető, új építés, korszerűsítés, csere során is csak földkábel helyezhető el. Új bekötés, meglévő légvezeték esetén is csak földkábel lehet, kivéve a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítése érdekében már meglévő légvezetékes vagy meglévő szabadvezetékes fizikai infrastruktúra elektronikus hírközlésről szóló törvény szerinti felhasználását.

- g) az üzemi terület területén technológiai magasabb építményeket a környezethez (a domborzati és növényzeti adottságokhoz) illeszkedően kell elhelyezni.
- 16.§ *Közterület alakítási terv* készítendő – a vonatkozó előírás szerinti tartalommal -
- a) a településszerkezetileg, településképileg vagy forgalomtechnikailag együtt kezelendő közterületekre.
 - b) új közterület kialakítása, vagy a meglévő közterületek átfogó felújítása esetén.
 - c) a település településképi szempontból meghatározó fejlesztési terület területére
- 17.§ A település településképi szempontból meghatározó területein a településképet meghatározó beépítés telepítési módja, beépítés jellemző szintszáma, a kerti építmények, kerítéskialakítás, a közterület alakítási terv által érintett terület lehatárolása keretszabályait a helyi építési szabályzat számára a 2.4. melléklet táblázata tartalmazza.

10.1 Egyedi építészeti követelmények

10.1.1 Építmények anyaghasználata

- 18.§ A település településképi szempontból meghatározó területén
- a) az épület homlokzatok kialakításánál a településre jellemző helyi anyagot (elsősorban téгла) kell alkalmazni.
 - b) tetőhéjalásként és épület homlokzat burkolatként – a gazdasági terület kivételével - mesterséges sík- vagy hullámpala, műanyag hullámlemez, alumínium trapézlemez bitumenes zsindely sem alkalmazható.
 - c) kerítések nyers beton felülettel nem jelenhetnek meg.

10.1.2 Építmények tömegformálása

- 19.§ A település településképi szempontból *meghatározó* területén
- a) csarnok jellegű épülettömeg csak tájba illesztve, a környezeti állapotadat részét képező építészeti és utcafépi látványtervvvel, (lejtős terep esetén) tájba illesztett látványtervvvel is igazoltan, vagy növényzettel takartan helyezhető el.
 - b) egy telken lévő építmények tömegeit úgy kell kialakítani, hogy azok egymással összhangban legyenek és formai szempontból egységes építmény-együttes hatását keltsék.
 - c) épületek csak magastetővel létesíthetők. A magastető hajlásszöge 37°-nál alacsonyabb, 42°-nál meredekebb nem lehet, kivéve a gazdasági területen. Alacsonyabb hajlásszögű- vagy lapostető az épület bruttó alapterületének 20%-án, de legfeljebb 40 m²-en létesíthető.
 - d) gazdasági területen technológiai torony, előtető fedése ettől eltérő hajlásszöggel is kialakítható.
 - e) épületek tetőtér beépítése esetén a tetőfelépítmények kerülendők, helyette a tetőfelületbe simuló tetőtéri nyílászárók alkalmazandók.
 - f) keresztzárny az épület homlokvonalától számított 5 méteren túli épületrészen alakítható ki.
 - g) különálló melléképületek a főépülettel azonos oldalhatárra, azzal építészeti egységet alkotva építhetők, homlokzatának magassága, illetve gerincmagassága a főépületét nem haladhatja meg, tömegarányaival annak méreteit kell követni.
 - h) szomszédos épületek tömegformálásukkal egymáshoz kell illeszkedjenek.
 - i) tetőgerinc és épülettömeg az utcai településképhez illeszkedően, többnyire az utcavonalra merőleges hossz tengely irányú legyen.
 - j) tetőtér beépítés esetén a tetőfelépítmények kerülendők, helyette a tetőfelületbe simuló nyílászárók alkalmazandók.
 - k) új épületek a helyi hagyományokhoz alkalmazkodó, hagyományos épületekhez igazodó tömeg- és arányrendszerrel épülhetnek. Előnyben kell részesíteni az egy szerkezeti raszterrel (egy menettel) tervezett épületeket, ezért az épületszélesség – intézményi

rendeltetés kivételével - nem haladhatja meg a 7,2 métert, mely szélességbe a tornác mérete is beletartozik.

20.§ A település településképi szempontból meghatározó gazdasági területén

- a) az épületek lapos, vagy magastetővel létesíthetők. A magastető hajlásszöge 15°-nál alacsonyabb, 45°-nál meredekebb nem lehet. Rendhagyó élénk színű fedések nem alkalmazhatók. A technológiai létesítmények növényzettel takarva helyezhetők el.

21.§ A település településképi szempontból nem meghatározó *egyéb* területén, építési jogok esetén

- a) a földdel borított pince/boltpince oromfal teljes magassága nem haladhatja meg a 3,20 m-t. A földdel borított pince legmagasabb pontja az eredeti terepszinthez viszonyítva nem haladhatja meg az 1,0 m-t.
- b) új épület csak a helyi hagyományokhoz alkalmazkodó anyagok használatával építhető, a meglévő, hagyományos épületekhez igazodó tömeg- és téralakítással.
- c) magastetős épület helyezhető el, 37-42° tetőhajlásszöggel, a szintvonalakra merőleges tetőgerinccel. Nádfedés esetén a tetőhajlásszög 37-45° lehet.

10.1.3 Építmények homlokzatalakítása

22.§ A település településképi szempontból meghatározó területein az épületek *homlokzatkialakítása*

- a) a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően a településre és tájra jellemző, természetes anyagokkal és színekkel, a helyi építészeti hagyományokhoz illeszkedő megjelenéssel történhet:

- aa) csak vakolt, festett vagy téglával burkolt lehet.

- ab) a településre jellemző halvány (fehér, sárga, barna és árnyalatai) színezéssel alakíthatók ki.

- ac) rajta hagyományos anyagokból készült vakolatdíszek elhelyezhetők.

- b) az egy telken lévő építményekkel és kerítéssel együtt (színezéseit és anyaghasználatát tekintve) egymással összhangban legyenek egységes építmény-együttes hatását keltsék.

- c) felújításának, színezésének, a közterületről látható épülethomlokzat párok egészére ki kell terjednie. A felújítást, színezést nem lehet közterületről láthatóan részletekben hagyni.

23.§ A település településképi szempontból meghatározó területein *műszaki berendezések közül*

- a) épületgépészeti, -hírközlési és -elektronikai eszközök kivezetését, kültéri egységeit az épület utcai homlokzatára nem lehet elhelyezni.

- b) napenergia hasznosító napkollektor, napelem - tetőfelületre történő telepítés esetén – magastető tetősíkjától legfeljebb 10°-kal emelkedhet ki. Előnyben kell részesíteni a cserépbe épített napenergia hasznosító rendszereket.

- c) háztartási méretű szélgenerátor telepítésének feltétele, hogy

- aa) magassága a telepítés telkére vonatkozó előírásokban rögzített épületmagasságot max. 3 m-rel haladhatja meg,

- ab) dőlés távolsága minden irányban saját telken belülré essen, és

- d) házi gáznyomás-szabályozó az épület utcai homlokzatára nem helyezhető el, a berendezés csak

- da) a telkek előkertjében,

- db) a telkek udvarán,

- dc) az épület egyéb homlokzatán helyezhető el.

- e) égéstermék elvezető rendszerek, szerelt kémény utcai homlokzaton nem építhető.

10.1.4 Zöldfelületek kialakítási módja

24.§ A település településképi szempontból meghatározó és nem meghatározó területén *zöldfelületeken*

- a) a tájra jellemző, lombhullató cserje- és fafajok telepítése lehetséges, az számú függelékben található növénylista felhasználásával a hazai flórát reprezentáló, lombhullató fajok alkalmazhatók. A közterületi növénytelepítésnél a túlevelű örökzöldek és a tujafélék dominanciája kerülendő.
- b) útsatlakozásoknál a szabad belátást biztosítani kell, akadályozó létesítményeket, növénytelepítést elhelyezni, valamint 0,60 m-nél magasabb növényzetet ültetni nem lehet.
- c) az utcák mentén, ahol nincs akadályozó tényező, fasor telepítendő. A zöldsáv fenntartását, és gyommentesítését tulajdonosának, illetve kezelőjének folyamatosan kell végezni.
- d) erdősávok, fasorok telepítése, felújítása őshonos fajokkal történjen (tölgyek, hársak, kőris, szil, hazai nyár fajták).
- e) gazdasági területen
 - ea) a telkek be nem épített, illetve gazdasági céllal nem hasznosított részét, továbbá a beültetési kötelezettséggel érintett területeket többszintes növényállománnyal telepítve, parkosítva kell kialakítani, illetve fenntartani, a telekhatárok mentén legalább egy fasort kell telepíteni. A növényzetet az építés(ek) befejezéséig el kell ültetni.
 - eb) magasabb építményeket a környezethez (a domborzati és növényzeti adottságokhoz) illeszkedően kell elhelyezni.
- f) egyéb területen
 - fa) csak extenzív jellegű vagy természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazhatók. A kialakult tájhasználatot megváltoztatni csak a természetes állapothoz közelítés érdekében szabad.
 - fb) az építmények a környezettel funkcionális és esztétikai összhangban, tájba illesztve helyezhetők el. A külterületi épületek kialakítása a helyi építészeti hagyományoknak megfelelő anyaghasználattal és formavilág szerint történjen.
 - fc) az utak melletti fasorok védendő, folyamatos ápolásukról, szükség szerint tájra jellemző, lombhullató fajokkal történő pótlásukról gondoskodni kell.

11. SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYEK, MŰTÁRGYAK TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEI

- 25.§ (1) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére elsősorban a település településképi szempontból nem meghatározó külterülete alkalmas.
- (2) Elektronikus hírközlési építményt, valamint elektromos elosztót, oszloptranzsformátort
 - a) elsősorban állami vagy önkormányzati közterületen, meglévő alépítmények közös eszközhasználatával kell elhelyezni,
 - b) műemléki vagy helyi védettségű épületek közeléből a következő rekonstrukció alkalmával át kell helyezni a látvány kedvezőbb érvényesülése érdekében.
 - (3) Tájképvédelmi területen új önálló adóantenna nem helyezhető el.
 - (4) A település területén elektronikus hírközlési magasépítmény, adótorony, 6 m magasságot meghaladó antennatartó szerkezet, illetve antennával szerelt antennatartó szerkezet, zászlótartó oszlop elhelyezése
 - a) belterületen, illetve a belterületi határtól számított 200 méteres távolságon belül, valamint védett természeti területen tiltott,
 - b) egyéb területeken a tájba illeszkedés a környezeti állapotadat részét képező látványtervvel igazolandó.
 - (5) A település területén 10 méternél magasabb hírközlési magasépítmény, adótorony, antennatartó szerkezet, illetve antennával szerelt antennatartó szerkezet nem helyezhető el.

12. A REKLÁMHORDOZÓK TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEI

12.1 Reklámok elhelyezésére vonatkozó szabályok

- 26.§ (1) A településképp fokozottabb védelme érdekében a közterületeken, valamint közterületnek nem minősülő, de a közterületről látható magántelkeken és épületeken reklámhordozó csak úgy és olyan méretben, megjelenési formában helyezhető el, hogy az a településképp megőrzését, érvényesülését vagy kialakítását e rendeletben foglaltak figyelembevételével ne sértse és ne akadályozza.
- (2) A lakosság általános tájékoztatását szolgáló útbaigazító tábla, térkép vagy más jelzés közterületen szabadon elhelyezhető. Kialakítása, anyaghasználata, formavilága a helyi hagyományokhoz alkalmazkodjon. Elhelyezése a táj- és településképet, utcaképet nem bonthatja meg, jogos érdeket nem sérthet, közforgalmat nem akadályozhat és a közbiztonságot nem veszélyeztethet.
 - (3) A helyi termelő, szolgáltató, vendéglátó egységek tevékenységük hirdetésére saját ingatlanukon belül cégereket, figyelemfelkeltő táblákat, feliratokat helyezhetnek el, illetve más ingatlanon belül ilyeneket - a tulajdonos hozzájárulásával - kialakíthatnak.
 - (4) Reklámokat támfal, kerítés, kapuzat, épület homlokzatának szerves (építészetiileg megkomponált) részeként, építési telkeken önállóan, továbbá közterületi utcabútoron kerülhet elhelyezésre. Hideg színhőmérsékletű megvilágítás (neon, halogén, lézer fényfényforrás), vibráló, pulzáló fényjelenség nem alkalmazható.
 - (5) A helyi területi védelem alá vont települési területeken, valamint a fő közlekedési utak mentén – kivéve az önkormányzat által telepített reklám hordozót - közterületi és közterületről látható magánterületen reklámhordozó nem helyezhető el. Ezen a területen reklám és reklámhordozó csak meglévő épületre, a benne folytatott tevékenység hirdetésére helyezhető ki.
 - (6) Az előző bekezdések tilalmai alól - legfeljebb évente összesen tizenkét naptári hét időszakra - eltérés adható, ha a település szempontjából jelentős valamely eseményről való tájékoztatás érdekében az szükséges.
- 27.§ (1) A település közigazgatási területén tiltott valamennyi e rendeletben, a településképről szóló törvényben (a továbbiakban: Tvtv.), valamint a Tvtv. felhatalmazása alapján kiadott, a településképp védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Kr.) tiltott vagy nem szabályozott reklám közzététele.
- (2) Reklámhordozók elhelyezése a hagyományosan kialakult településképet nem változtathatja meg hátrányosan.
 - (3) Reklámhordozó az épületek utcai homlokzatán – építési reklámháló kivételével – nem helyezhető el.
 - (4) Magántulajdonban álló ingatlanon elhelyezett reklámhordozó a telekhatárt nem keresztezheti és közvetlenül a telekhatáron nem helyezhető el.
 - (5) Utcabútoroktól számítva egy adott útszakasz menetirány szerinti azonos oldalán ötven méteren belül további reklámhordozó nem helyezhető el. A tilalom nem vonatkozik a reklámközzétételre nem használt információs célú berendezésekre, funkcionális célú utcabútorokra, közérdekű reklámfelületre, továbbá az építési reklámhálóra.
 - (6) Reklámhordozó megvilágítása céljából kizárólag 80 lumen/Watt mértéket meghaladó hatékonyságú, statikus meleg fehér színű fényforrások használhatók.
 - (7) Reklám analóg és digitális felületen, állandó és változó tartalommal is közzétehető.
 - (8) A közérdekű molinó, az építési reklámháló és a közterület fölé nyúló árnyékoló berendezés kivételével molinó, ponyva vagy háló reklámhordozóként, reklámhordozót tartó berendezésként nem alkalmazható.
- 28.§ (1) A településképi szempontból meghatározó területeken reklám közzététele, illetve reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezése kizárólag utcabútor alkalmazásával lehetséges.
- (2) Nem helyezhető el reklámhordozó, reklámhordozót tartó berendezés a helyi területi védelem alatt álló területeken (lsd. 1. melléklet).

- 29.§ (1) A településképi szempontból meghatározó területeken kizárólag olyan funkcionális célokat szolgáló utcabútor helyezhető el, amelynek kialakítása a településképi megjelenést nem befolyásolja hátrányosan.
- (2) A településképi szempontból kiemelt területeken létesített funkcionális célú utcabútor esetén kizárólag az utcabútor felülete vehető igénybe reklámközzététel céljából.
- (3) A funkcionális célokat szolgáló utcabútorként létesített információs célú berendezés reklámközzétételre alkalmas felületének legfeljebb kétharmadán tehető közzé reklám. Más célú berendezés reklámcélra nem használható, a közterület fölé nyúló árnyékoló berendezés felülete sem hasznosítható reklámcélra.
- (4) Információs célú berendezés az alábbi gazdasági reklámnak nem minősülő közérdekű információ közzétételére létesíthető:
- a) az önkormányzat működés körébe tartozó információk;
 - b) a település szempontjából jelentős eseményekkel kapcsolatos információk;
 - c) a településen elérhető szolgáltatásokkal, ügyintézési lehetőségekkel kapcsolatos tájékoztatás nyújtása;
 - d) idegenforgalmi és közlekedési információk;
 - e) a társadalom egészét vagy széles rétegeit érintő, elsősorban állami vagy önkormányzati információk;
- (5) A más célú berendezés reklámcélra nem használható, kivéve a közterület fölé nyúló árnyékoló berendezés. A közterület fölé nyúló árnyékoló berendezés egész felülete hasznosítható reklámcélra.

12.2 Reklámhordozóra, reklámhordozó berendezésekre vonatkozó követelmények

- 30.§ (1) A település közterületein reklámhordozó elhelyezhető
- a) horganyozott és szinterezett acélból, vagy szinterezett alumíniumból készült eszközön;
 - b) plexi vagy biztonsági üveg mögött;
 - c) hátsó fényforrás által megvilágított eszközben;
 - d) állandó és változó tartalmat is megjelenítő eszközön;
- (2) A település közterületein reklámhordozó nem helyezhető el egymástól számított 2 méteres távolságon belül – ide nem értve az egyetlen funkcionális célú utcabútoron történő több reklámhordozó elhelyezését – sem horizontálisan, sem vertikálisan.
- (3) A közérdekű reklámfelület, az utasváró és a kiosk kivételével a reklám elhelyezésére szolgáló reklámhordozón kialakítható reklámfelület legalább egyharmadán a helyi Önkormányzat az információs célú berendezésekre megállapított információk közzétételére jogosult.

V. FEJEZET

A TELEPÜLÉSKÉPI-ÉRVÉNYESÍTÉS ESZKÖZEI

13. Szakmai konzultáció

- 31.§ (1) A polgármester, foglalkoztatása esetén a főépítész településképi szakmai konzultációt biztosít - a vonatkozó kormányrendelet keretei között, minden hatósági engedélyhez kötött, vagy ahhoz nem kötött építési tevékenységekre vonatkozóan
- (2) Az épített környezet védelméről szóló 1997. évi LXVIII. tv. (továbbiakban: Étv.) 33/A. § szerinti egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységekre vonatkozóan a szakmai konzultáció kötelező. Ennek elmulasztása esetén, valamint, ha a helyi építési szabályzat és településképi rendelet követelményeit a kivitelezés során nem tartották be a tervezés és a kivitelezés során, a polgármester hatósági intézkedést kezdeményezhet a hatáskörrel rendelkező hatóságnál a jogsértés megszüntetése érdekében. Továbbá e rendelet

keretei között, e magatartás elkövetőjével szemben a polgármester településképi kötelezést írhat elő, illetve településképi bírságot szabhat ki.

- (3) A szakmai konzultáció elsősorban a hatályos helyi építési szabályzat követelményeire és e rendeletben foglalt településképi követelményekre terjed ki.
- (4) A szakmai konzultációt az építési tevékenység megvalósulásában résztvevő megbízott, jogosult szakemberek (tervező, kivitelező), a tulajdonos és az építtető is kérheti.
- (5) A konzultációról a 3. melléklet tartalma szerinti emlékeztető készül, amelyben röviden rögzíteni kell a felvetett javaslatokat, tervek esetén azokat az emlékeztető mellé csatolva, valamint a főépítésznek, (annak foglalkoztatása hiányában a polgármesternek) lényeges nyilatkozatait. Az emlékeztetőben rögzített nyilatkozatok kötik a települési önkormányzatot a településképi véleményezési, bejelentési és kötelezési eljárás során.

13.1 Reklámok és reklámhordozók elhelyezésének szabályai

- 32.§ (1) A polgármester településképi bejelentési eljárást folytat le a Kr.-ben szereplő általános településképi követelmények és a reklám és reklámhordozó elhelyezési követelmények tekintetében a reklámok és reklámhordozók elhelyezését megelőzően.
- (2) A reklám és reklámhordozó elhelyezése a településképi bejelentés alapján – a polgármester tudomásul vételét tartalmazó hatósági határozatának birtokában, az abban foglalt esetleges kikötések figyelembevételével – megkezdhető, ha ahhoz más hatósági engedély nem szükséges.
 - (3) E rendeletben foglalt településképi kötelezettségek megsértésével kapcsolatos hatósági eljárásra a Tvtv., a Tr. és a Kr. illetve a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- 33.§ (1) A polgármestertől jelentősnek minősített eseményről való tájékoztatás érdekében a reklám közzetevője, a jelentősnek minősített esemény időtartamára, legfeljebb azonban valamennyi jelentős esemény esetén, együttesen naptári évente tizenkét hét időtartamra településképi bejelentési eljárásban eltérést kérhet.
- (2) A polgármester döntése nem pótolja, illetve helyettesíti a reklám közzétételéhez szükséges, jogszabályban előírt egyéb hatósági engedélyeket, melyeknek a beszerzése a reklám közzetevőjének feladata.
 - (3) A reklám közzetevője az eltérést a településképi bejelentési eljárás lefolytatására irányuló írásbeli kérelmével kezdeményezheti.

14. A településképi kötelezési eljárás

- 34.§ (1) Településképi kötelezési eljárást lehet kezdeményezni hivatalból vagy kérelemre.
- (2) A településképi kötelezésben az önkormányzat polgármestere önkormányzati hatósági döntéssel, a településképi követelmények teljesülése érdekében az ingatlan tulajdonosát az építmény, építményrész felújítására, átalakítására vagy elbontására kötelezheti, határidő megadásával.
- 35.§ A településképi követelmények megszegése településképi kötelezési eljárást von maga után a következő okok miatt:
- a) a településképet zavaró, bejelentés nélkül vagy bejelentéstől eltérően megvalósított hirdetés vagy hirdetэшordozó elbontása és az eredeti állapot visszaállítása érdekében, ha az nem felel meg a településképi követelményeknek vagy:
 - aa) műszaki állapota nem megfelelő, jó karbantartása elmaradt,
 - ab) tartalma idejétmúlt, aktualitását veszítette, a hirdetett tevékenység megszűnt,
 - ac) épülethomlokzat megjelenését, harmóniáját rontja, díszítést takar el,
 - ad) nem illeszkedik az ajánlott közterületi hirdetэшordozókhoz, vagy
 - ae) erős és szokatlan, környezetétől eltérő színeivel, fényeivel a környezetéhez nem illeszkedik.

- b) a településképi védett értékek, valamint településképet befolyásoló rendeltetés- és területhasználat védelme érdekében, ha egy építmény műszaki, esztétikai állapota nem felel meg a településképi követelményeknek, különösen ha
 - ba) átépítése vagy színezése az egységes és harmonikus településképet rontja,
 - bb) leromlott és fenntartást nélkülöző műszaki állapotából eredően a homlokzati vakolat vagy ornamentika hiányos, a homlokzat színezése lekopott,
 - bc) a homlokzat színezése nem egységes (homlokzatonként többféle),
 - bd) a rendeltetésváltás esetén a rendeltetés a területhasználattal ellentétes, vagy ha az ingatlan beépítetlen részét nem a településképi követelményeknek megfelelően használják,
 - be) az építmény bejelentési eljárás nélkül, vagy attól eltérően került átépítésre vagy változott a funkciója és sérti a településképet.
- c) a telek zöldfelületének használati módja, karbantartása és fenntartása nem felel meg a településképi követelményeknek,
- d) az ingatlan tulajdonosa a jókarbantartási kötelezettségét elmulasztja és a telek, illetve az épület ingatlan megjelenése sérti a településképet – kivéve, ha az az építéshatósági, vagy építésfelügyeleti eljárás hatálya alá tartozik.

15. A településképi bírság

- 36.§ (1) A településképi rendelet településképi követelményeinek megszegése vagy végre nem hajtása esetén, e magatartás elkövetőjével szemben az önkormányzat képviselő-testülete (átruházás esetén a polgármester) településképi önkormányzati bírságot szabhat ki, a településképi bejelentési eljárás során meghozott döntésben foglaltak megszegése vagy a településképi kötelező konzultáció és településképi bejelentés elmulasztása, vagy a településképi kötelezés jogkövetkezményének eredménytelensége esetén.
- (2) A bírság kiszabásának összege:
- a) településképi bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén 50 000 -100 000 forint,
 - b) a polgármester tiltása ellenére végzett tevékenység esetén 100 000 - 200 000 forint,
 - c) a bejelentési dokumentációban foglaltaktól eltérő tevékenység folytatása esetén az eltérés mértékétől függően legalább 100 000 forint, legfeljebb 500 000 forint,
 - d) településképi kötelezésben foglaltak végre nem hajtása esetén alkalmanként legalább 300 000 forint, legfeljebb 1 000 000 forint.
- (3) A bírság kiszabása során a önkormányzat képviselő-testülete (átruházás esetén a polgármester) mérlegelési jogkörében figyelembe veszi a jogsértés súlyát, számát, a településképi védelméhez fűződő érdek sérelmének mértékét, a jogsértés ismételtségét, időtartamát, a jogsértéssel elért előny vagy hátrány mértékét és a kötelezett adóalany előző évi adózott eredményét.
- (4) A településképi kötelezés határidőn túli elmulasztása esetén a polgármester önkormányzati hatósági jogkörében eljárva, a legmagasabb összegű településképi bírságot ismételten mindaddig kiszabhatja, amíg a jogsértő állapot meg nem szűnik.
- (5) A településképi bírság ismételt kiszabása esetén a mérlegelés szempontjai az önkormányzati településképi bírság kiszabásánál arányos a mulasztással okozott jogsértő magatartás következményeivel, illetve a jogkövető magatartás megszegésének súlyával.
- (6) A bírság megfizetése nem mentesíti a kötelezettet a jogsértő állapot megszüntetésének kötelezettsége alól.
- (7) A jogsértő állapot előírt határidőn belüli megszüntetésének elmulasztása miatt a bírság ismételten kiszabható.
- (8) Az önkormányzat a jogsértő állapot megszüntetéséről, az eredeti állapot visszaállításáról, saját hatáskörben is intézkedhet.
- (9) A jogerősen kiszabott és be nem fizetett településképi bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

- (10) A kiszabott településképi bírság az önkormányzat településképi támogatási és ösztönző rendszerének bevételeit képezi.

VI. FEJEZET ÖNKORMÁNYZATI TÁMOGATÁSI ÉS ÖSZTÖNZŐ RENDSZER

- 37.§ (1) Az önkormányzat a településképi követelmények megvalósulása és a helyi védett építészeti örökség megóvása érdekében önkormányzati támogatási és ösztönző rendszert vezet be és alkalmaz, az e rendelet hatálya alá tartozó védett értékek megóvása érdekében végzett építési munkák, helyrehozatali kötelezettséggel terhelt épület és védett épület rendeltetésszerű használatához szükséges mértéket meghaladó építési munkák elvégzéséhez.
- (2) Az építési munkák elvégzéséhez szükséges költségeket pályázati úton elnyerhető támogatással segíti, e rendeletben meghatározott, az önkormányzat költségvetésében elkülönített településképi bírságokból és egyes építményadókból befolyt összeg mértékéig.
- 38.§ (1) A településképi követelmények alkalmazásának és a védett értékek megóvása érdekében végzett építési munkákra a pályázatokat minden év január 31. napjáig kell kiírni, a Képviselő-testület adott évre vonatkozó döntése alapján. A pályázat kiírásáért a polgármester a felelős.
- (2) Pályázatot nyújthat be minden olyan magánszemély, gazdasági társaság, civil szervezet, mely a település közigazgatási területén lévő helyi védelem alatt álló érték tulajdonosa, bérelője, használója. Benyújtási határidő: január 31.
- (3) A benyújtott pályázatnak tartalmaznia kell:
- a) az építési tervdokumentációt,
 - a) színezett homlokzati tervet,
 - b) a megvalósítást szolgáló tételes költségvetést;
 - c) a megpályázott munka elkészülésének tervezett határidejét;
 - d) a megpályázott pénzösszeg megjelölését,
 - e) a megpályázott pénzösszeg felhasználásának tervezett ütemét és végső határidejét;
 - f) előzetes kötelezettségvállalást arra, hogy a támogatás elnyerése esetén a kapott összeget a pályázati feltételek szerint használja fel.
 - g) jogi személy esetén emellett igazolni kell, hogy a településen közérdekű tevékenységet folytat.
- (4) A beérkezett pályázatok előkészítéséért a polgármester felel, a Képviselő-testület a támogatás kiosztásáról és odaítélt összegeiről a költségvetési rendelet elfogadásával egyidejűleg dönt.
- (5) Támogatás visszatérítendő kamatmentes, vagy vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtható, ami nem lehet több a megpályázott építési munka költségvetésének 40 %-nál.
- (6) A vissza nem térítendő támogatás nem lehet több a megpályázott építési munka költségvetésének 30 %-nál.
- (7) A támogatást az Önkormányzat előfinanszírozás formájában nyújtja.
- 39.§ (1) Az Önkormányzat támogatást nyújthat továbbá természetes és jogi személyek részére központi finanszírozású pályázatok benyújtásához szükséges önerő biztosításához, amennyiben a pályázat összefügg az értékvédelem és a településképi követelmények céljával. A pályázati önrészként nyújtható támogatás külön meghatározott összeg, melyet sikeres pályázat esetén vissza nem térítendő támogatásként nyújthat az Önkormányzat.
- (2) A beérkezett pályázatok előkészítéséért a polgármester felel, a véleményezi, majd a Képviselő-testület a támogatás kiosztásáról és odaítélt összegeiről a költségvetési rendelet elfogadásával egyidejűleg dönt.
- (3) A döntésnek tartalmaznia kell a támogatásban részesítettek megnevezését, a támogatás mértékét, a védett érték és az azon végzett munkák megjelölését, visszatérítendő támogatás esetén a visszatérítés időtartamát.
- (4) A konkrét támogatás feltételeit, folyósításának, elszámolásának módját, az elvégzett munkák elszámolási rendjét a támogatásban részesített tulajdonos és az önkormányzat által kötött szerződésben kell rögzíteni. A szerződést a jegyző készíti elő.

- (5) Az elvégzett felújítási munkák megvalósulását és megfelelőségét a befejezési határidő lejártakor helyszínen ellenőrzi a polgármester.
- (6) A támogatást nyújtó hivatala a munkák végzése alatt ellenőrzést végezhet. Amennyiben a megállapodástól eltérő tevékenység végzését vagy a támogatás nem okszerű felhasználását tapasztalják, a jegyzőnél a szükséges intézkedések megtételét kezdeményezhetik, és a támogatást az önkormányzat visszavonhatja.
- (7) Amennyiben a támogatásban részesült a kedvezményes felújítás, karbantartás vagy pótlás támogatással érintett részét a megállapodásban meghatározott határidőn belül nem végzi el, vagy nem igazolja a késedelmesség okát, a támogatás összegét – a pénztartozásokra érvényes késedelmi kamattal megnövelt összeggel – 30 napon belül köteles visszafizetni. A tartozás 3 hónap után adók módjára behajtható.

3. RÉSZ

VII. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. Hatálybalépés

40.§ E rendelet a közzétételt követő 8. napon lép hatályba.

.....
Aczél Péter
polgármester

.....
Dr. Szabadics Zsuzsanna
jegyző

A rendelet kihirdetve 2017. december 27-én

.....
jegyző

Tartalom

I. FEJEZET	BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK	1
1.A rendelet célja, hatálya.....		1
2.Értelmező rendelkezések		1
II. FEJEZET	A HELYI VÉDELEM	3
3.A helyi védelem feladata, általános szabályai, önkormányzati kötelezettségek.....		3
4.A helyi védelem fajtái		3
5.A helyi védelem alá helyezés és a védelem megszűnésének szabályai		4
6.A helyi védelmi döntéssel összefüggő önkormányzati feladatok		4
7.A helyi egyedi védelemhez kapcsolódó tulajdonosi kötelezettségek		4
III. FEJEZET	A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK ..	5
8.Településképi szempontból meghatározó és nem meghatározó területek		5
IV. FEJEZET	TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK.....	5
9.Helyi egyedi védelem egyedi építészeti követelményei		5
10. Területi építészeti követelmények		6
10.1Egyedi építészeti követelmények.....		7
10.1.1	Építmények anyaghasználata.....	7
10.1.2	Építmények tömegformálása	7
10.1.3	Építmények homlokzatalakítása	8
10.1.4	Zöldfelületek kialakítási módja	8
11. SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYEK, MŰTÁRGYAK TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEI ...		9
12. A REKLÁMHORDOZÓK TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEI.....		9
12.1Reklámok elhelyezésére vonatkozó szabályok		9
12.2Reklámhordozóra, reklámhordozó berendezésekre vonatkozó követelmények		11
V. FEJEZET	A TELEPÜLÉSKÉPI-ÉRVÉNYESÍTÉS ESZKÖZEI.....	11
13. Szakmai konzultáció		11
13.1Reklámok és reklámhordozók elhelyezésének szabályai.....		12
14. A településképi kötelezési eljárás		12
15. A településképi bírság.....		13
VI. FEJEZET	ÖNKORMÁNYZATI TÁMOGATÁSI ÉS ÖSZTÖNZŐ RENDSZER.....	14
VII. FEJEZET	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	15
16. Hatálybalépés		15

Külsővat Község

a településkép védelméről szóló
14/2017.(XI.27.) önkormányzati rendelete

MELLÉKLETEK - FÜGGELÉKEK

MELLÉKLETEK	20
1. melléklet: A település építészeti örökségének jegyzéke.....	21
1.1. fejezet A védelem alatt álló építmények, térelemek	21
1.2. fejezet A település építészeti örökségének térképe.....	22
1.3. fejezet A helyi értékleltár tartalmi minta	23
2. melléklet A településképi szempontból meghatározó területek jegyzéke és lehatárolása.....	24
2.1. fejezet A településképi szempontból - eltérő karakterű - területek jegyzéke és lehatárolása (kivonat a Településképi Arculati Kézikönyvből).....	24
2.2. fejezet Külsővat településképi szempontból meghatározó területek – Belterület	25
2.4. fejezet: Településképi szempontból meghatározó eltérő karakterű területek területi építészeti követelményei.....	27
3.melléklet	28
3.1. Nyomtatvány településképi szakmai konzultáció emlékeztető.....	28
3.3. Nyomtatvány településképi bejelentési eljárás kérelem	29
FÜGGELÉKEK.....	30
1.függelék Településképi Arculati Kézikönyv (külön dokumentálva).....	31
2.függelék Értékvizsgálat – értékleltár (külön dokumentálva).....	31
3.függelék Településképi szempontból kiemelt területek jegyzéke és lehatárolása.....	31
3.1. Régészeti lelőhelyek:	31
3.2. Országosan védett műemlékek:	32
3.3. Településképi szempontból kiemelt területek megnevezése	32
3.4. Településképi szempontból kiemelt területek lehatárolása (térkép 1. 2.).....	33
4. függelék: Növények telepítéséről, fenntartásáról és egyes fajok ellen való védekezésről	35
4.1. fejezet: Tájjelleg megtartására alkalmas növényfajok listája	35
4.2. fejezet: Az idegenhonos inváziós fajok	38
4.3. fejezet: A NATURA 2000 gyepterületek	39
4.4. fejezet: A növényvédelmi tevékenységről.....	39

1. melléklet: A település építészeti örökségének jegyzéke

1.1. fejezet A védelem alatt álló építmények, térelemek

Országos védelem alatt álló műemléki épületek (tájékoztató adat)

Sor-szám	Véd. kat.	Cím	Megnevezés
1	M 5063	Szent István tér Hrsz: 138.	Római katolikus templom
2	M 9147	Bánhalma-puszta Hrsz.: 160.	Schmidt kastély
3	M 8651	Petőfi S. u. Hrsz: 22.	Evangélikus kápolna

M –Műemléki védelem

Helyi védelemre javasolt épületek

Sor-szám	Véd. kat.	Cím	Megnevezés
4	H	Raffel M. u. 2. Hrsz: 139.	Plébániaépület
5	H	Raffel M. u. 13. Hrsz: 43.	Premontrei női sz.-rend épülete.
6	H	Bánhalma-puszta felé Hrsz.:0270/11.	Római katolikus kápolna
7	H	Kossuth Lajos u. 15. Hrsz: 266.	Lakóház
8	H	Kossuth Lajos u. 19. Hrsz: 264.	Lakóház
9	H	Kossuth Lajos u. 53. Hrsz: 66.	Lakóház
10	H	Raffel Mihály u. 11. Hrsz: 41.	Lakóház
11	H	Raffel Mihály u. 20. Hrsz: 149.	Lakóház
12	H	Raffel Mihály u. 28-31. Hrsz: 50., 51/2.	Lakóház

H - Helyi védelem

Egyedi tájértékek

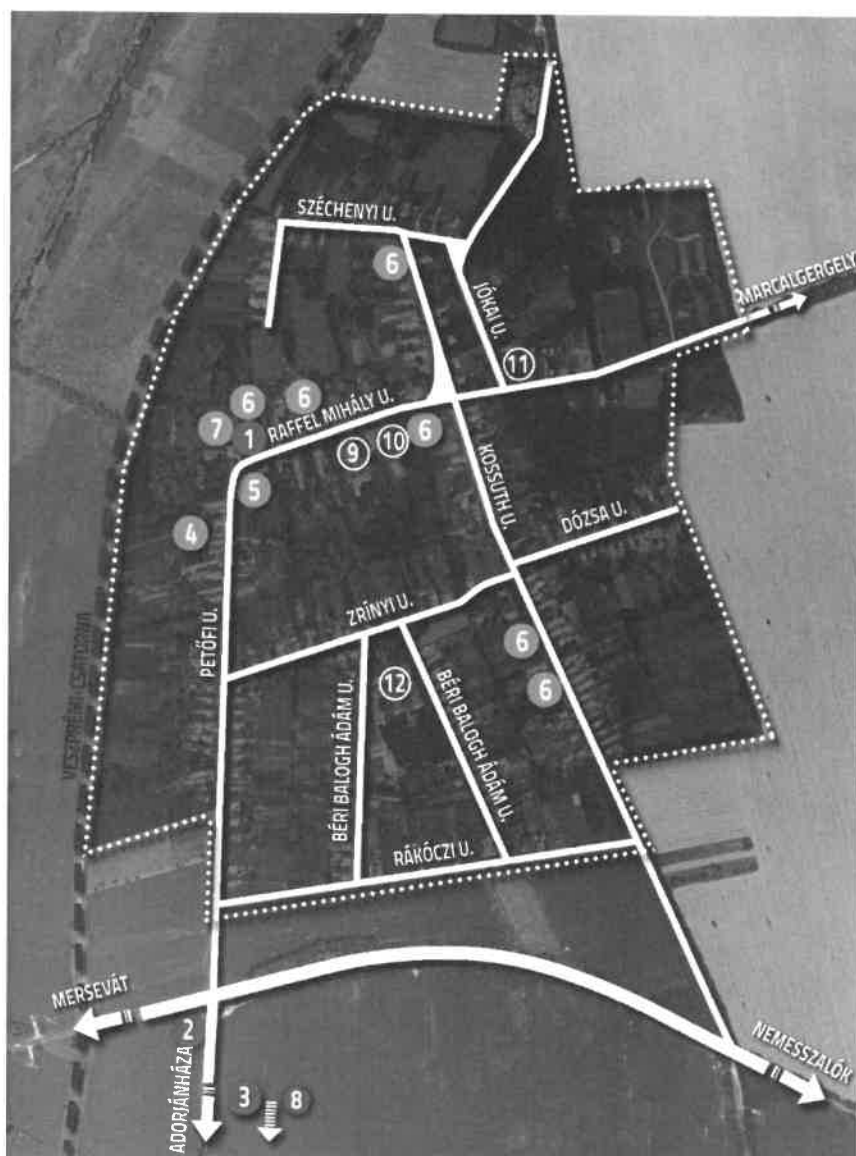
1. Síremlék Bánhalmapusztán idős tiszafákkal (*Taxus baccata*)
2. Fa fészület és síremlék Bánhalmapusztán koros tiszafákkal (*Taxus baccata*)
3. Szent Anna kápolna (1755) a Celldömölk-Pápa közötti, valamint a Csögle felé vezető utak kereszteződésében
4. Fa fészület a Celldömölk-Pápa közötti közút mentén
5. Gólyafészek a Zrínyi és a Petőfi utca sarkán
6. I. és II. világháborús emlékmű a templom nyugati oldalán
7. Koros hársak (*Tilia sp.*) a templom nyugati oldalán

8. Feszület a templom déli oldalán
9. Emlékfák az általános iskola udvarában
10. Vadgesztenyék (*Aesculus hippocastanum*) az általános iskola előtt
11. Japánakácok (*Sophora japonica*) és juharok (*Acert sp.*) a Raffel utcában
12. Emlékművek a polgármesteri hivatal épülete előtt
13. Emléktáblák a polgármesteri hivatal falán (Zrínyi Miklós, II. Rákóczi Ferenc, Béry Balogh Ádám emléktábla)
14. Bocskai emlékmű a polgármesteri hivatal kertjében
15. 1948-as emlékmű a polgármesteri hivatal kertjében
16. Feszületek az északi temetőben
17. Értékes sírkeresztek, síremlékek a XIX. századból az északi temetőben
18. Idős nehézszagú borókák (*Juniperus sabina* 'Tamariscifolia') az északi temetőben
19. Értékes terméskő sírkeresztek a XIX. századból a déli temetőben

1.2. fejezet A település építészeti örökségének térképe

- MŰEMLÉK ● EGYÉB HELYI ÉRTÉK ○ INTÉZMÉNY
 ● HELYI VÉDETT ÉPÜLET ● TERMÉSZETI ÉRTÉK

- 1 Római katolikus templom
- 2 Római katolikus kápolna
- 3 Schmidt-kastély
- 4 Evangélikus Templom
- 5 R. katolikus plébániaépület
- 6 Helyi védett lakóépület
- 7 Premontrei épület
- 8 Kereszt és síremlék
- 9 Községi könyvtár
- 10 Óvoda
- 11 Polgármesteri hivatal
- 12 Idősek Otthona

1.3. fejezet A helyi értékleltár tartalmi minta

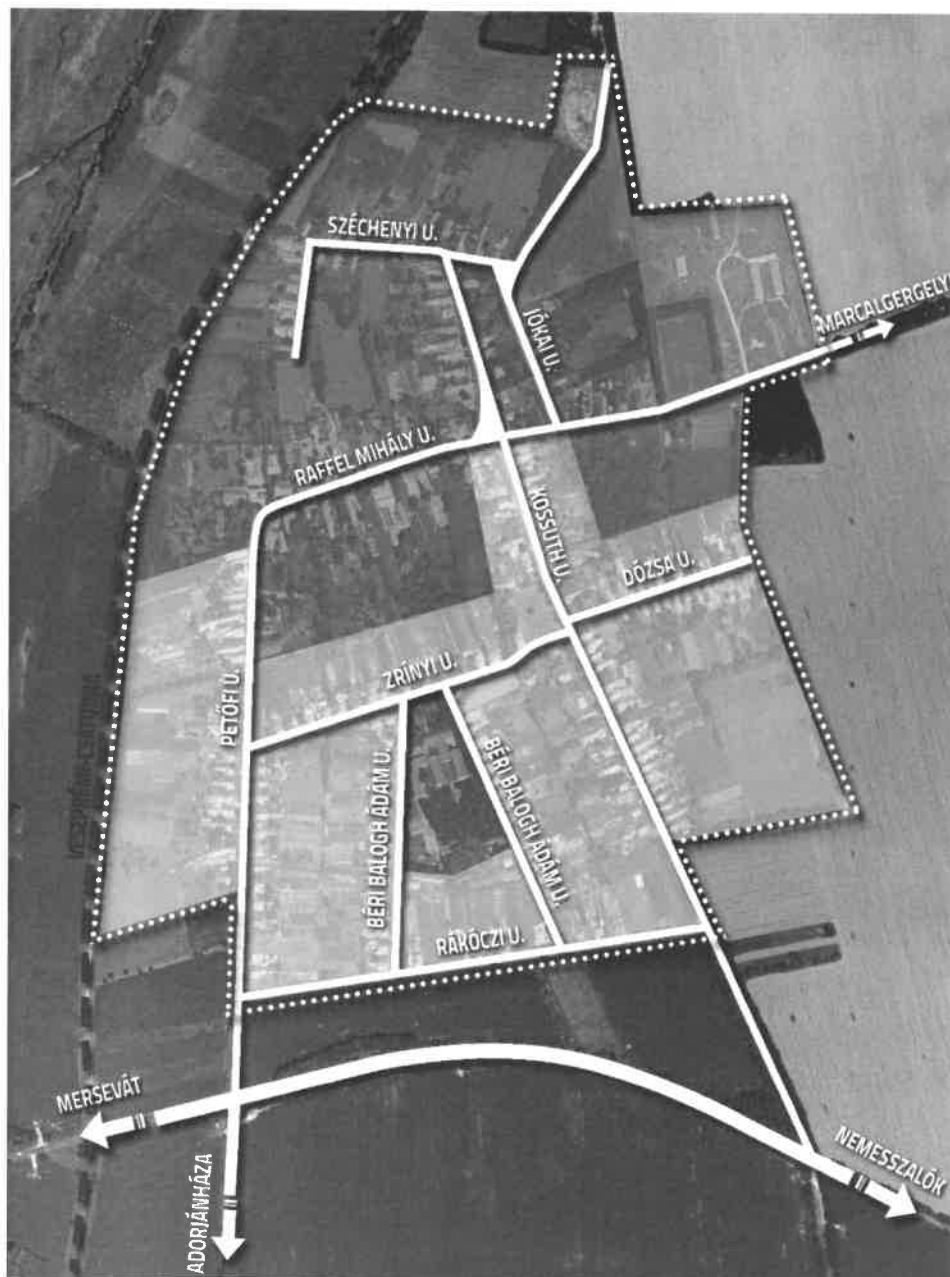
cím		hrsz	1.
rendeltetés		EOV	
leírás	helyszínrajz	átnézeti helyszínrajz	
védendő elemek	korrekciós javaslat,		
érték jellege	védelem jellege		
fénykép		fénykép	

cím		hrsz	2.
rendeltetés		EOV	
leírás	helyszínrajz	átnézeti helyszínrajz	
védendő elemek	korrekciós javaslat,		
érték jellege	védelem jellege		
fénykép		fénykép	

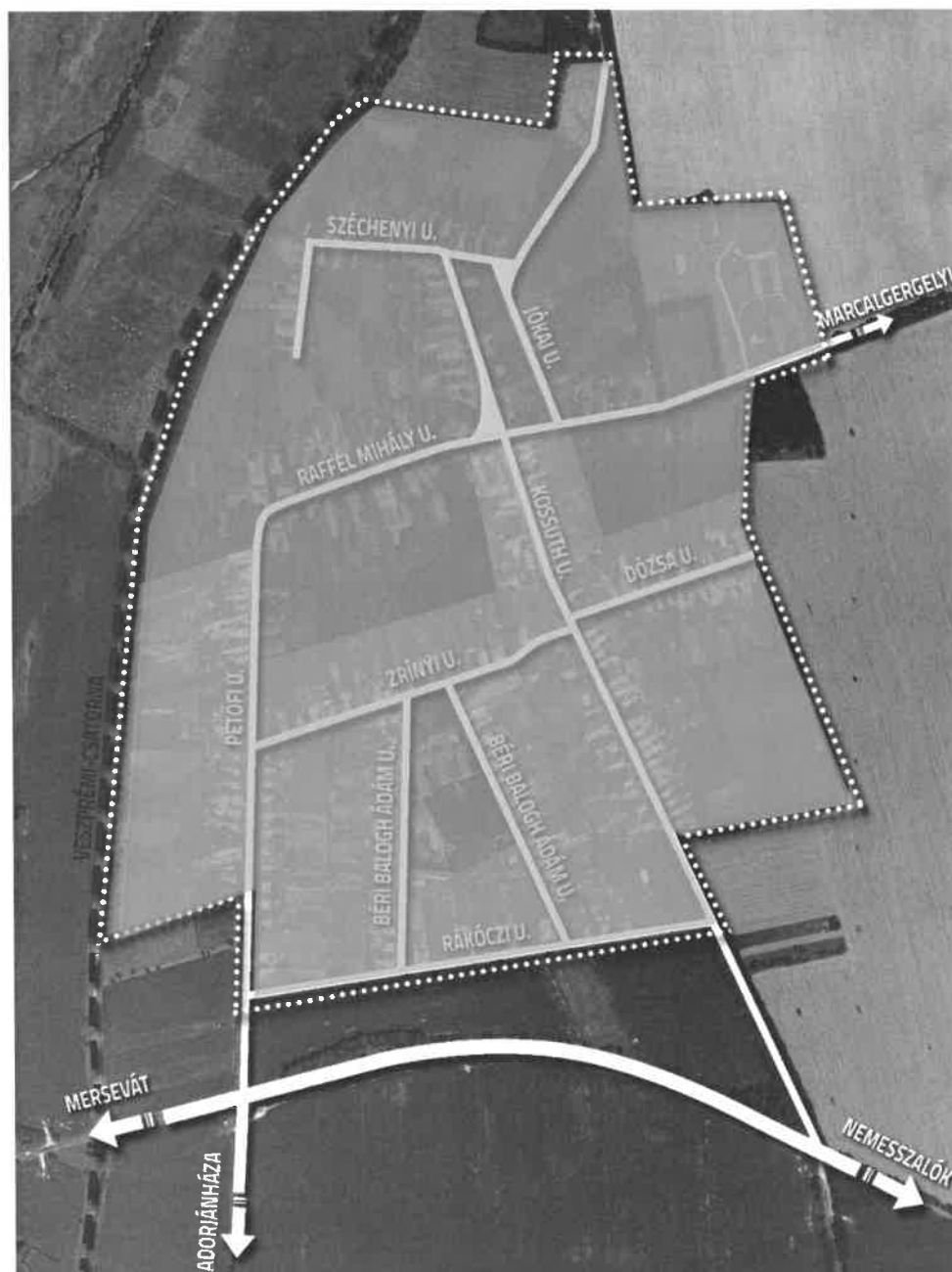
2. melléklet A településképi szempontból meghatározó területek jegyzéke és lehatárolása

**2.1. fejezet A településképi szempontból - eltérő karakterű - területek jegyzéke és lehatárolása
(kivonat a Településképi Arculati Kézikönyvből)**

- Történeti településmag
- Átalakuló falusias lakóterület
- Intézmény
- Gazdasági területek
- Különleges és zöldterületek

2.2. fejezet Külsővat településképi szempontból meghatározó területek – Belterület

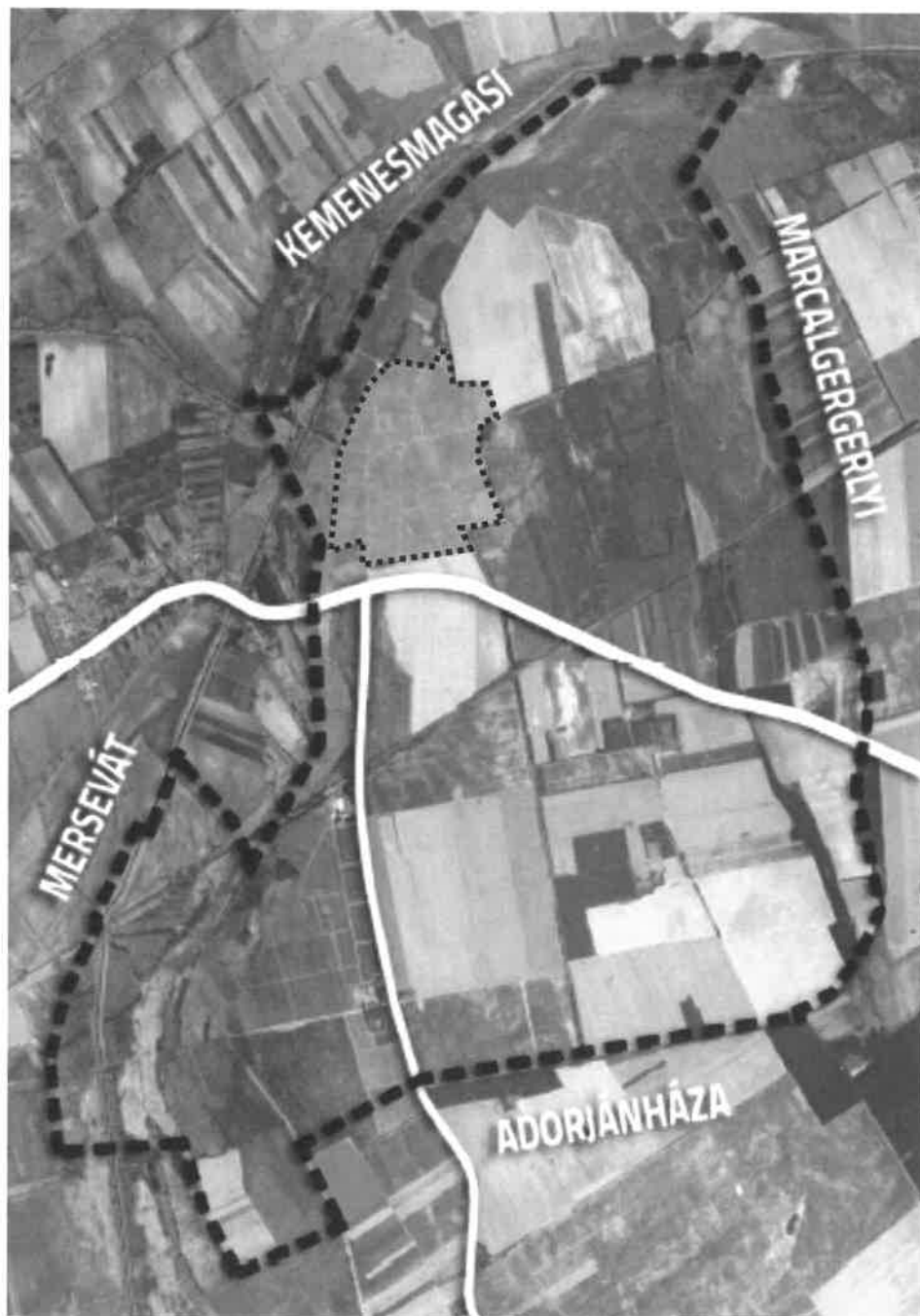

- településképi szempontból meghatározó területek sajátos építmények elhelyezésére nem alkalmas terület!
- egyéb területek

- belterület határa
- külterület határa

Külsővat településképi szempontból nem meghatározó területei - Külterület

a) Egyéb nem beépített mezőgazdasági- és erdőterület

— — — — — Közigazgatási terület, külterület határa

..... Belterület határa

településképi szempontból nem meghatározó egyéb nem beépített
mezőgazdasági- és erdőterületek,
sajátos építmények elhelyezésére nem alkalmas terület

településképi szempontból meghatározó területek,
egyben a sajátos építmények elhelyezésére alkalmas terület

2.4. fejezet: Településképi szempontból meghatározó eltérő karakterű területek területi építészeti követelményei

	A	B	C	D	E
1.	MEGHATÁROZÓ ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK				
2.	KARAKTER JELLEMZŐK	Történeti településmag területe	Lakóterületek	Intézményterület	Különleges és zöldterületek
3.	beépítés telepítési módja	kialakult és oldalhatáron álló	oldalhatáron álló	kialakult, szabadonálló	szabadonálló
4.	beépítés jellemző szintszáma	fsz, fsz + tt			
5.	kerti építmények	építési helyen belül elhelyezhetők		-	

3.melléklet

Iktató szám:

3.1. Nyomtatvány településképi szakmai konzultáció emlékeztető

Készült: dátum: hely: önkormányzati hivatala

Jelen vannak:

.....

Tárgy:

Előadott tervezői javaslatok:

.....

.....

.....

.....

Tervek csatolva: igen nem

Főépítész¹ / Polgármester¹ nyilatkozata

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

aláírások: ügyfél

..... ügyfél

.....

polgármester

¹ Megjegyzés: A fentiekben rögzített nyilatkozatok kötik a települési önkormányzatot további településképi eljárások során.

Iktató szám:

**3.3. Nyomtatvány
településképi bejelentési eljárás kérelem**

Kérelmező(k) neve:

.....

lakcíme:

.....

elérhetősége (telefon és e-mail):

Kérelmező neve, jogcíme (aláhúzendő): építtető tulajdonos tervező megbízott

az építési tevékenységgel érintett ingatlan helyrajzi száma:

címe:utca.....hsz.

A kérelmezett tevékenység² rövid ismertetése:

.....

.....

Korábban született engedélyek, vélemények, emlékeztetők száma, kelte (másolatot mellékelni is kell):

.....

A benyújtandó egyszerűsített műszaki dokumentáció tartalma:

- reklámelhelyezéshez
- műszaki leírás: rendeltetés, forma, anyag, méretek, szín stb. leírással
 - látványterv vagy fénykép

.....év hó nap

.....

kérelmező(k)

² hatósági engedélyt nem igénylő építési (megnevezve), reklámelhelyezési tevékenységre, és rendeltetésváltozáshoz

1.függelék a 14/2017.(XII.27.) önkormányzati rendelethez

1.függelék

Településképi Arculati Kézikönyv (külön dokumentálva)

70/2017.(XII.20.) önkormányzati határozattal elfogadva

2.függelék a 14/2017.(XII.27.) önkormányzati rendelethez

2.függelék

Értékvizsgálat – értékleltár (külön dokumentálva)

71/2017.(XII.20.) önkormányzati határozattal elfogadva

3.függelék a 14/2017.(XII.27.) önkormányzati rendelethez

3.függelék Településképi szempontból kiemelt területek jegyzéke és lehatárolása³

3.1. Régészeti lelőhelyek:

(VMKH VJH Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály - adatszolgáltatása alapján, 2017.)

azonosító	település	lelőhely-szám	azonosítatlan	név	védettség	örökség kategória	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
0299	Kölsővát	1		Bellérősi, római katolikus templom	szakmai		137, 138, 142, 143, 144	512128	216590
0300	Kölsővát	2		Derma	szakmai		Kölsővát: 0257/4, 0257/6, 0256 (Mancalgergyei: 013/1)	514215	220708
0301	Kölsővát	3		Derma II.	szakmai		0257/6	513923	220545
0302	Kölsővát	4		Derma III.	szakmai		0261/2, 0259/1, 0259/2, 0259/3, 0259/4	513283	220320
0303	Kölsővát	5		Szabó-utca	szakmai		010, 012/1, 012/2, 08/7, 08/8, 08/9, 012/5, 08/6, 012/4, 012/3	513060	219618
0304	Kölsővát	6		Derma IV.	szakmai		012/11, 012/5, 012/6, 012/7, 012/14	513301	219635
0305	Kölsővát	7		Bartók-utca	szakmai		08/5, 08/6, 08/7, 08/8, 08/4, 08/3, 08/2, 08/1	512756	219573
0306	Kölsővát	8		Derma V.	szakmai		061/1, 019/4, 019/3, 023	513950	219438
0307	Kölsővát	9		Nagy-Szabó-utca	szakmai		045/1, 060, 061/1, 052	514048	218661
0308	Kölsővát	10		Gáthy-utca	szakmai		0232/4, 0241, 0246/3	511969	217421
0309	Kölsővát	11		Bánházi A. G. - Gyümölcsös	szakmai		0163/1, 0163/2	511617	216366
0310	Kölsővát	12		Bánházi A. G. - Gyümölcsös II.	szakmai		0163/2, 0221, 0222	511504	216003
0311	Kölsővát	13		Bánházi A. G. - Gyümölcsös III.	szakmai		0163/2, 0221, 0222	511360	215453
0312	Kölsővát	14		Belsőbánd	szakmai		0184, 0208, 0214, 0181/1	511080	215098
0313	Kölsővát	15		Belsőbánd II.	szakmai		0175, 0186, 0174/9	510953	214676
0314	Kölsővát	16		Belsőbánd III.	szakmai		0174/9, 0174/8, 0174/7	511141	214183
30010	Kölsővát	17		Bán B. A. u. 26.	szakmai		315	512159	218032
55797	Kölsővát	21		Derma VII.	szakmai		0263/13, 0263/12, 0263/11	512346	219669
55798	Kölsővát	22		Temető-utca	szakmai		02/11, 02/12	512365	219171

³ központi adatszolgáltatás alapján készült

3.2. Országosan védett műemlékek:

(VMKH VJH Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály - adatszolgáltatása alapján, 2017.)

törzsszám	azonosító	helység	cím	név	védelem	bírság kategória	helyrajz szám	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
5063	24381	Kölesvát		R. h. templom ex-tege műemléki környezete	Műemléki környezet		137, 139, 142, 143, 144, 41, 43, 44, 45/6, 141, 29, 30, 39, 33, 32		
5063	9963	Kölesvát	Raffai Mór utca	R. h. templom	Műemlék	II.	138	512057	218634
8651	9962	Kölesvát	Petőfi Sándor utca	Lápolna	általános műemléki védelem	III.	0270/11	511974	217774
9147	9964	Kölesvát	BÁNHALMAPUSZTA	volt Schmidt kastély	általános műemléki védelem	III.	0160/5	512010	215258

3.3. Településképi szempontból kiemelt területek megnevezése

(VMKH VJH Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján, 2017.)

MŰEMLÉK

MŰEMLÉKI TELKE

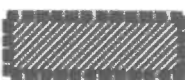
MŰEMLÉKI KÖRNYEZET

RÉGÉSZETI LELŐHELY

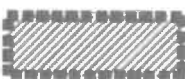
**HELYI JELENTŐSÉGŰ VÉDETT
ÉRTÉK**

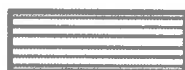
**ORSZÁGOS ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT
MAGTERÜLET**

ÖKOLÓGIAI FOLYOSÓ

**ORSZÁGOS ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT
PUFFERTERÜLET**

NATURA 2000

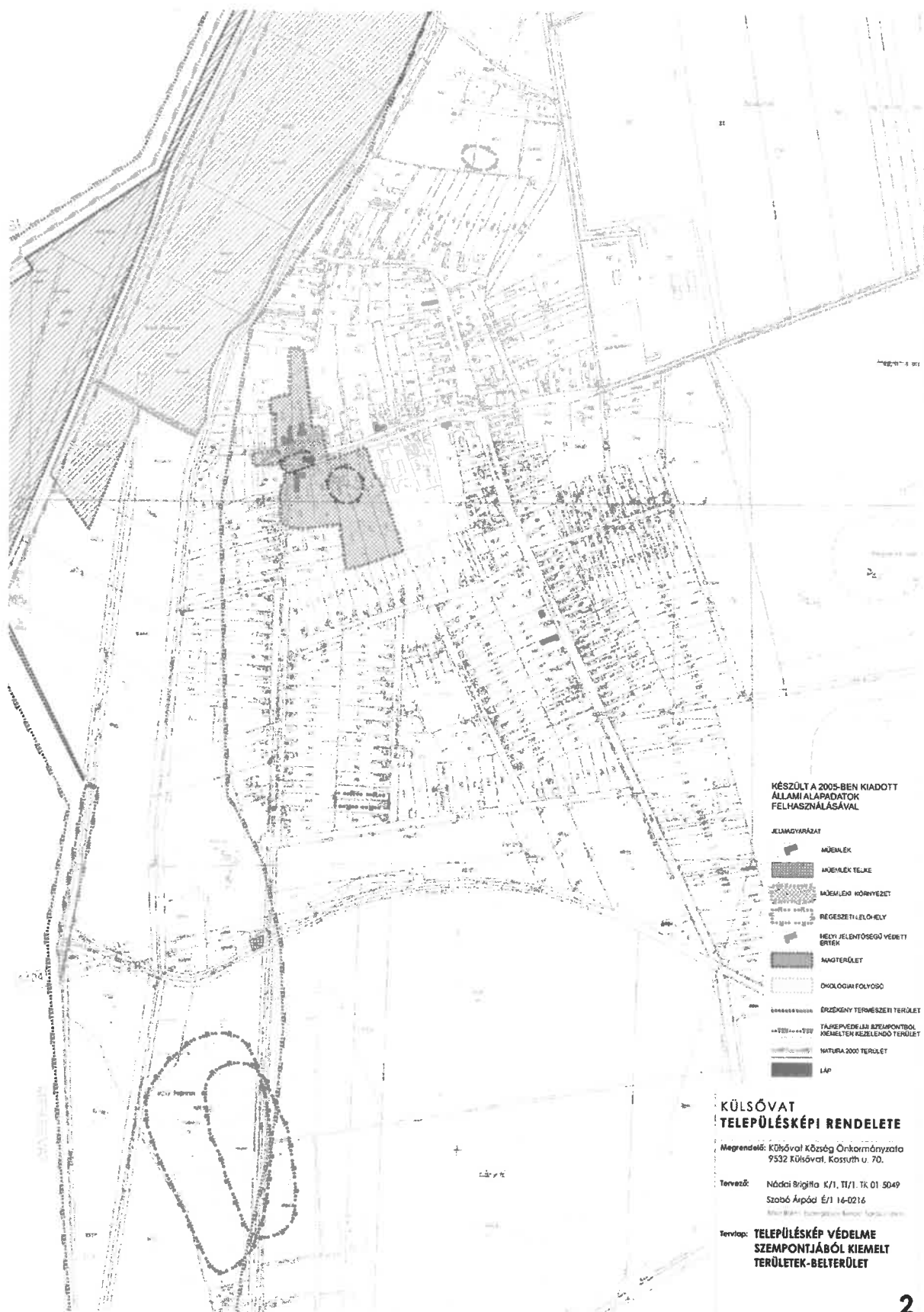
**TÁJKÉPVÉDELMI
SZEMPONTBÓL KIEMELTEN
KEZELENDŐ TERÜLET HATÁRA**

**ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ
VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLET**

**Tervlap: TELEPÜLÉSKÉP VÉDELME
SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT
TERÜLETEK-KÜLTERÜLET**

4. függelék: Növények telepítéséről, fenntartásáról és egyes fajok ellen való védekezésről

4.1. fejezet: Tájjelleg megtartására alkalmas növényfajok listája

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park által telepítésre javasolt növényzet (új beültetéseknel alkalmazandó!)

Az alábbi jegyzék ajánlás, a felsoroltakon kívül számos további honos növényfaj megtalálható, alkalmazható. A jegyzék a települési területeken ajánlott növényfajokat, kertészeti kultúrát tartalmazza, nemesített növények alkalmazásával.

Védett fajok nem gyűjthetők és nem telepíthetők!

Az itt megadott általános jegyzéket az élőhelyi adottságok, települési hagyományok tovább árnyalhatják.

A lakóterület kertje:

Javasolt kialakításának előzménye és mintája a parasztkertek hagyománya, melynek számos vonása ma is megtalálható a Balaton-felvidék településein. Ez kiegészíthető a klimatikus adottságoknak megfelelő, honos növényzettel.

- gyepterületek:

Kialakításuknál a lakókertben az egyetlen fajból álló, fajszegény gyepek helyett a területen előforduló több fűfaj és más alacsony lágyszárú növényzet használatával virágos gyepek létesítése javasolt. Kialakítása természetes úton, vagy fűmag keverék vetésével történhet. (Pl. Sport keverékkel megerősödő gyepekre Margitsziget keverékkel és apró díszítő lágyszárúakkal fajgazdag, természetes hatású pázsit telepítése.) A gyepek szélein, vagy a kevésbé taposott foltokban a környék szép vadvirágai {azoknak kertészeti változatai} ültethetők.

Többféle fűmag használatával a természeteshez közelebb álló gyepek kialakítása.

Javasolt alkotók:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*), karcsú fényperje (*Koeleria cristata*), prémes gyöngyperje (*Melica ciliata*), sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*), kései perje (*Cleistogenes serotina*), vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*)

- A fű felületét apró növesű lágyszárúak díszíthetik, pl. százszorszép (*Bellis perennis*), vajsínű ördögsemm (*Scabiosa ocreoleuca*), kakukkfű (*Thymus sp.*), veronika fajok (*Veronica sp.*), hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*)

- A gyepek széleinél, vagy kevésbé taposott foltokban telepíthetők, pl. török hóvirág (*Galanthus elwesii*) széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), illatos ibolya (*Viola odorata*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*).

A kertet szegélyezhetik alacsony növesű, ill. helyenként magasabb virágos növények. Kedvező a fűszer és gyógynövények használata is. A kerítések, támfalak felületét díszcserjék sora élénkítheti. Nagyobb felület esetén feltétlenül szükséges a kőbástyára, kerítésre felkészülő, vagy lecsüngő növényzet telepítése.

- Alacsony növesű szegélyvirágok:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), körömvirág (*Calendula officinalis*), jácintok (*Hyacinthus sp.*), lila sáfrány (*Crocus vernus*), fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*), aranysáfrány (*Crocus aureus*), csupros nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*), pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törökszegfű (*Dianthus barbatus*), törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű (*Dianthus caryophyllus*), búzavirág (*Centaurea cyanus*), habszegfű fajok (*Silene sp.*), szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

- Magasabb kerti virágok:

nefelejcs (*Myosotis silvestris*), tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*), ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*), kerti margaréta (*Chrysanthemum maximum*), estike (*Hesperis matronalis*), mezei margaréta (*C. leucanthemum*), erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*), fehér liliom (*Lilium candidum*), japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*),

tüzliliom (*Lilium bulbiferum*), pálmaliliom (*Yucca filamentosa*), tulipánfélék (*Tulipa* sp.), bugás lángvirág (*Phlox paniculata*), oroszlánszaj (*Antirrhinum majus*), kerti fátyolvirág (*Gypsophila elegans*), bárányszálka (*Amaranthus hypochondriacus*), nagy meténg (*Vinca major*)

- kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsóp (*Hyposus officinalis*), levendula (*Lavandula angustifolia*), rozmaring (*Rosmarinus officinalis*), kerti ruta (*Ruta graveolens*), orvosi zsálya (*Salvia officinalis*), kakukkfű fajok (*Thymus serpyllum*, *T. sp.*), bazsalikom (*Ocimum basilicum*), szurokfű (*Origanum vulgare*)

- kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (*Cotoneaster horizontalis*), tüztövis (*Pyracantha coccinea*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), nyári orgona (*Buddleia davidii*), mályva (*Hibiscus siriacus*)

- felkúszó és lecsüngő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (*Campsis radicans*), sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), tatár lonc (*Lonicera tatarica*), magyar lonc (*Lonicera tellmaniana*), borostyán (*Hedera helix*), kék hajnalka (*Ipomoea tricolor*), ligeti szőlő (*Vitis silvestris*), bíboros hajnalka (*Ipomoea purpurea*), lila akác (*Wisteria sinensis*)

- kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), fehér varjúháj (*Sedum album*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*), borsos varjúháj (*Sedum acre*), valamint kertészetekben kapható termesztett fajok

A lakótelek fái:

A régi falusi kertekben jellemzőek a haszonfák voltak, főleg a kevés permetezést igénylő gyümölcsfák. Más fát csak megtűrték - nem vágta ki -, ha kivételesen szép volt. pl. kislevelű hárs (*Tilia cordata*), berkenye (*Sorbus* sp.), vadkörte (*Pyrus pyrausta*), tölgy (*Quercus* sp.), tájfajták

- javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (*Juglans regia*), kajsziarack (*Prunus armeniaca*), őszibarack (*Prunus persica*), mandula (*Prunus dulcis*), szilva (*Prunus domestica*), meggy (*Prunus cerasus*), cseresznye (*Cerasus* sp.), alma (*Malus domestica*), körte (*Pyrus communis*), eperfa (*Morus alba*), szőlő (*Vitis vinifera*), füge (*Ficus carica*), málna (*Rubus idaeus*), piros ribizli (*Ribes spicatum*), egres (*Ribes uva-crispa*), mogyoró (*Corylus avellana*)

Sajátos hangulatot adhat a különféle díszfák (*Cucurbita pepo*), a kúszó bab (*Phaseolus* sp.), napraforgó (*Helianthus annuus*) mértéktartó alkalmazása.

A lakóteleken a felsorolt növényfajokból ízléssel összeválogatva alakítható ki a virágos gyepek, néhány árnyékot adó (gyümölcs)fa, a széleken cserjék, virágok, a kerítést kísérő magasabb virágok vagy cserjesor, a nagyobb függőleges felületeket vagy kőfalat derítő kúszónövények, sziklai növényzet. A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísnövények gazdagíthatják, legjellemzőbb a muskátli (*Pelargonium zonale*).

Közterületek, parkok növényzete:

Alapvető szempont, hogy a területen honos növényfajok, fák és cserjék {és azok kertészeti változatainak} használatával kerüljenek kialakításra. Nagyszámú fa, bokor alkalmazása esetén a lágyszárúak, virágok a kezelt parkok jellegét kevésbé határozzák meg.

A növények nemesítésével a távoli területeken honos virágok mindennapi alkalmazása elterjedt. A díszparkokban a honos fajok alkalmazása mellett lágyszárúak esetében kisebb mértékben elfogadott a zöldfelületek karakteréhez igazodó nemesített más fajok ültetése is.

- Fák a településközpontban, a templom körül és a jelentősebb középületeknél:

kislevelű hárs (*Tilia cordata*), vadgesztenye vagy bokrétafa (*Aesculus hippocastanum*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petrae*)

- További ajánlott fafajok:

mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), virágos v. mannakőris (*Fraxinus ornus*), madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)

Színezheti az összetételt egy-egy rezgő nyár (*Populus tremula*), nyír (*Betula pendula*), eperfa (*Morus alba*).

- Cserjék:

madárbirs (*Cotoneaster* sp.), cserszömörce (*Cotinus coggygria*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), kecskerágó (*Euonymus* sp.), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), kökény (*Prunus spinosa*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), mogyoró (*Corylus avellana*)

A lakókerteknél felsorolt gyümölcsfák, cserjék, kúszónövények is alkalmazhatók a hely függvényében.

Külterületeken ajánlott növényzet:

Szőlőhegyeken a történeti szőlőművelés fenntartásával csak a pince bejáratnál jellemző a kis gyepterület. Az épület vagy boltpince mellett diófák ültetése általános, melyek egyben a pince árnyékolását is szolgálják. Esetleg telepíthető néhány gyümölcsfa, főként csonthéjasok, és cserjék. Gyakori a cseresznye, mandula, szelídgesztenye fa ültetése.

A tájidegen növényzet alkalmazását mindenképpen kerülni kell.

A települések további külterületén

megtalálhatók a természeti értéket hordozó rétek, gyepek, nádasok, mélyfekvésű, vizes élőhelyek és a patakokat, élővízfolyásokat kísérő természetes növényzet. E területek természetes növényzetének megőrzése, a változatlan élőhelyi feltételek fenntartása szükséges. Tájképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, sok állatfaj számára menedéket jelentenek a patakot szegélyező és az út mentén látható fasorok, sövények.

A védett táj egyediségének megőrzéséhez a településeken, különösen a külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát. Az arborétumok és díszparkok gyűjteményének kivételével a Balaton-felvidéki táj szépségét a sokféle élőhelyet jellemző honos növényzet gazdagsága adja. Ezért a tájidegen fajok egyedei (pl. a fenyők (*Picea sp.*)) csak igen kis mértékben, inkább csak egy-két jelentős épülethez kapcsolódva jelenjenek meg a településeken. A lakó- és üdülőtellek, de különösen a külterületek, szőlőhegyek területén a tájidegen fajok (tű- és pikkelylevelűek, tuják (*Thuja occidentalis*)) ültetése feltétlenül kerülendő.

A nyomvonalas infrastruktúra létesítésénél

(út, közművezetékek) különösen fontos a bolygatott területek helyreállítása, a telepítésre kerülő növényzetnek a honos állományból történő megválasztása, a terület élőhelyi adottságainak függvényében.

Kerülendő, inváziós növényfajok

Az adventív fajok betelepítését minden áron meg kell akadályozni!

Az adventív fajok ellenőrizhetetlen mértékű szaporodásukkal a növényzet összetételében, a települési és természetes zöldfelületekben óriási károkat okoznak, terjeszkedésük meg nem állítható. Ide sorolható pl. a bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), akác (*Robinia pseudo-acacia*), aranyvessző (*Solidago canadensis*, *S. gigantea*), ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*).

4.2. fejezet: Az idegenhonos inváziós fajok

betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014. EU rendelet alapján

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprúcserje	<i>Baccharis halimifolia</i>
Kaliforniai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>
Vízijácint	<i>Eichhornia crassipes</i>
Perzsa medvetalp	<i>Heracleum persicum</i>
Sosnowsky-medvetalp	<i>Heracleum sosnowskyi</i>
Hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
Fodros átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
Nagyvirágú tóalma	<i>Ludwigia grandiflora</i>
Sárgavirágú tóalma	<i>Ludwigia peploides</i>
Sárga lápbuzogány	<i>Lysichiton americanus</i>
Közönséges süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
Keserű hamisüröm	<i>Parthenium hysterophorus</i>
Ördögfark keserűfű	<i>Persicaria perfoliata</i>
Kudzu nyílgyökér	<i>Pueraria montana</i> var. <i>lobata</i>

Várhatóan 2017-ben az alábbi fajokkal fog bővülni a lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
Vékonylevelű átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
Bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>
Felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
Kaukázusi medvetalp	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
Óriásrebarbara	<i>Gunnera tinctoria</i>
Tollborzfü	<i>Pennisetum setaceum</i>
	<i>Alternanthera philoxeroides</i>
	<i>Microstegium vimineum</i>

4.3. fejezet: A NATURA 2000 gyepterületek

fenntartásának földhasználati szabályairól szóló (269/2007. (X. 18. Korm. rendelet alapján

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	<i>Robinia pseudo-acacia</i>
amerikai kőris	<i>Fraxinus americana</i>
bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
fekete fenyő	<i>Pinus nigra</i>
erdei fenyő	<i>Pinus sylvestris</i>
gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
kései meggy	<i>Prunus serotina</i>
zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	<i>Phytolacca americana</i>
japánkeserűfű fajok	<i>Fallopia</i> spp.
kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>
magas aranyvessző	<i>Solidago gigantea</i>
parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
süntők	<i>Echinocystis lobata</i>

4.4. fejezet: A növényvédelmi tevékenységről

(kivonata a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendeletből)

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen:

- parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*),
- keserű csucsor (*Solanum dulcamara*),
- selyemkóró (*Asclepias syriaca*),
- aranka fajok (*Cuscuta* spp.).

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

<i>vélemé nyezők</i>	érdemi vélemények	önkormányzati válaszok
<i>Veszprém Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész</i>	A Tkr.-tervezet 5. S (1) bekezdésének első mondata tartalmazza a rendelet területi hatályát. Az Eljr. 22. S (1) bekezdése alapján a Tkr. a település teljes közigazgatási területére kell, hogy készüljön, így a Jat. 6. S (1) és (3) bekezdése értelmében szükségtelen a rendelet hatályára külön kitérni, ezért kérem törölni .	törölve
	A Tkr.-tervezetben több helyen előfordul a magasabb szintű jogszabályok (törvények, kormányrendeletek) esetében, azokra számmal történő hivatkozása, ami kerülendő. Javaslom a hivatkozásokat törölni , tekintettel arra, hogy a jogszabályok változása, hatályon kívül helyezése esetén az önkormányzati rendeletet ne kelljen minden esetben módosítani.	törölve
	A 6, S 3. és 4. pontjait csak abban az esetben javaslom a Tkr.-tervezetben rögzíteni a Mintarendelet alapján, amennyiben az a településen használatos, mert egyébként nem releváns, használata zavaró. Törlése esetén a 12. pontban és a 36. S (3) bekezdésében foglaltakat is javítani szükséges.	törölve
	A 7. pontot javaslom átgondolni , mivel az eredeti terepszint az ott leírtak esetén nehezen megállapítható, így annak korrekt ellenőrzése is problémás lehet.	módosítva
	A 6. S 9. pontját törölni szükséges , tekintettel arra, hogy az értékvizsgálat fogalmát az Eljr. 23/A. S-a egyértelműen rögzíti.	törölve
	A 6. S 13. pontját (Kerti építmény) kérem törölni , ugyanis az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 1. melléklet 61. pontja egyértelműen rögzíti a „kerti építmény” fogalmát. Felhívom a figyelmet, hogy a napkollektor nem sorolható a kerti építmények közé, mivel az energiatároló, -termelő berendezésnek minősül.	törölve
	A 6. S 17. pontból, a 20. S (1) bekezdés b) pont aa) alpontjából és a 25. S (1) bekezdés a) pontjából kérem törölni a „pl.” és „stb.” kifejezéseket , mivel az a felsorolásoknál jogbizonytalanságot okoz.	törölve
	A 20. pontnál szükséges figyelembe venni , hogy külön jogszabály szerint a „önkormányzati hirdetőtábla” az önkormányzati döntések és egyéb hatósági hirdetmények közlésére is kell, hogy szolgáljon. Javaslom átfogalmazni a meghatározást.	figyelembe véve
	A 21. pontban megfogalmazott előírásokkal kapcsolatban felhívom a figyelmet, hogy az MSZ-k ben foglaltakat betartását nem lehet jogszabályban előírni.	átfogalmazva
	A 22. pontot (Településképi engedély) kérem törölni , tekintettel arra, hogy az Eljr. 26/C. S értelmében a településképi bejelentési eljárás során a polgármester által kiadott tudomásulvétel nem minősül engedéllynek.	törölve tudomásul véve kiegészítve
	A 26. és 27. pontban lévő megnevezést kérem kiegészíteni a „helyi” szóval , mivel ezen fogalmak meghatározásánál egyértelműen a helyi, azaz az önkormányzat által védetté nyilvánított építészeti együttesek, építészeti értékeket jelöl, és későbbiekben a rendelet szövegében is így használatos, Továbbá a magasabb rendű jogszabályokban is ez a szóhasználat.	
	A 8. S (6) bekezdésből, a 32. S (1) bekezdés a) pontjából és a 36. S (3) bekezdésből kérem törölni a függelékre való hivatkozást , mivel a 61/2009. (XII. 14.) IRM rendeletben foglaltak értelmében a függelék nem része az önkormányzati rendeletnek, így nem lehet rá hivatkozni a rendeletben. A 9. S (1) bekezdésben nem célszerű a védetté nyilvánítás folyamatába a jegyző személyét bevonni, tekintettel arra, hogy a védetté nyilvánításról és annak megszüntetéséről a képviselő-testület dönt.	törölve
	A 11. S (4) bekezdését kérem törölni , mivel az abban foglaltak értelemszerűen a 12. S (4) bekezdésében szerepelnek.	törölve
	A 15. és 16. S-ban a „nem meghatározó terület” megnevezés helyett javaslom az Eljr. 22. S (7) bekezdése szerinti „egyéb terület” megnevezés használatát.	javítva

<i>vélemé</i>	érdemi vélemények	önkormányzati válaszok
---------------	-------------------	------------------------

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

nyezők		
Veszprém Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész	<p>A „III. FEJEZET”-ből szükséges törölni a „10. Településképi szempontból kiemelt területek” címet, és így a 17. és 18. S-t, tekintettel arra, hogy az ott szereplő területeket nem az önkormányzat határozza meg az Eljr. 22. S-át alapul véve, hanem a természetvédelmi és az örökségvédelmi államigazgatási szervek jogszabályon alapuló adatszolgáltatása alapján vannak lehatárolva. Ezeket a típusú területeket a Tktv. 11/B. S-a értelmében <u>csak</u> a reklámok és reklámhordozók elhelyezésével kapcsolatban lehet figyelembe venni. Ehhez kapcsolódóan a 36. S (2) bekezdéséből az első mondat törölendő, mivel azt a Tktv. rögzíti, megismétlése felesleges.</p>	törölve
	<p>A 22. S (1) bekezdés d) pontjában a rendelet előírja a földkábel létesítését. Felhívom a figyelmet a Tvtv. 14. S (2a) bekezdésére, és javaslom az önkormányzati rendelkezés átgondolását, „a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítése érdekében már meglévő légvezetékes vagy meglévő szabadvezetékes fizikai infrastruktúra elektronikus hírközlésről szóló törvény szerinti” felhasználás tekintetében.</p>	törölve
	<p>A 24. S (1) bekezdés ab) és ac) pontjai nem tartalmaznak építészeti követelményeket, ezért nem itt kellene szerepeltetni, hanem pl. „Területi tájvédelmi követelmények” fejezetben a zöldterületekre vonatkozó szabályozásnál. Továbbá a „galérianövényzet” megnevezés nem tisztázott fogalom. Amennyiben ezt a rendeletben kívánja az önkormányzat szerepeltetni, akkor kérem a fogalommagyarázatban meghatározni, egyéb esetben kérem törölni. A művelési ág változás nem településképi, hanem ingatlan-nyilvántartási fogalom, kérem a használatát kerülni, és az azzal kapcsolatos szabályozást a Tkr.-ból törölni.</p>	módosítva
	<p>A 26. S (1) bekezdés a) pontjában szereplő „helyi anyag” fogalma nem tisztázott, kérem a fogalommagyarázatban meghatározni az egyértelmű megítélés érdekében. A b) pontot javasolom a következőként átfogalmazni: „b) tetőhéjaiként és a homlokzat burkolataként — gazdasági terület kivételével — mesterséges sík- és hullámpala, műanyag hullámlemez, alumínium trapézlemez, bitumenes zsindely nem alkalmazható.”</p>	módosítva
	<p>A 27. S (1) bekezdés a) pontjában és a 33. S (4) bekezdés b) pontjában előírt látványterv tartalmát javasolom meghatározni az egyértelmű szabályozás érdekében.</p>	törölve
	<p>A 32. S (1) bekezdés fd) pontját törölni szükséges, mivel abban nem a zöldfelületek, hanem az utak kialakítását szabályozza. Erre azonban nem ad felhatalmazást az önkormányzatnak a Tvtv. a településképi védelmével kapcsolatosan.</p>	átfogalmazva
	<p>A 34. S (7) bekezdését javasolom törölni, mivel a közlekedési táblák nem minősülnek reklámtábláknak, így főlössleges a szabályozás.</p>	törölve
	<p>A 39. S (2) bekezdését kérem átfogalmazni, tekintettel arra, hogy a településképi követelmények be nem tartása esetén a Tvtv. 11. S (1) bekezdése és az Eljr. 26/E. S-a csak a polgármesternek ad felhatalmazást, hogy településképi kötelezési eljárást folytasson le, szükség esetén kötelezést bocsásson ki. Más hatóság nem rendelkezik hatáskörrel a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott településképi követelmények teljesülése érdekében. Az Eljr. 11. S (2) bekezdése szerint „az önkormányzat képviselő-testülete a településképi rendeletben az (1) bekezdés szerinti településképi követelmények megszegése vagy végre nem hajtása esetére e magatartás elkövetőjével szemben 1 000 000 forintig terjedő bírság kiszabását rendelheti el (településképi bírság)”. Az előzőek értelmében <u>jelen rendeletben</u> szükséges lehet a bírságösszegek meghatározása is, így ezzel javaslom kiegészíteni a Tkr.-tervezet 53. S-át.</p>	meghatározva

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

Veszprém Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész	A 39. S (6) bekezdése törölendő, mivel azt az Eljr. 25. S (7) bekezdése rögzíti, ismételése felesleges.	törölve
	A 42. S (1) bekezdésben foglaltak akkor relevánsak, amennyiben a településen van helyi építészeti-műszaki tervtanács. Annak hiányában kérem a bekezdés átfogalmazását, mert jelen formájában félrevezető.	törölve
	A 47. S (2) bekezdése tévesen rögzíti, hogy a „polgármester településképi bejelentésre vonatkozó önkormányzati hatósági döntést, településképi engedélyt (igazolást) ad ki.” Az Eljr. 261C. S-a értelmében „a polgármester a bejelentést követő 15 napon belül hatósági határozatban a tervezett építési tevékenységet, reklám, reklámhordozó elhelyezését vagy rendeltetésváltogatást - feltétel meghatározásával vagy anélkül - <u>tudomásul veszi</u> ”, vagy „ <u>megtiltja</u> ” a jogszabályban meghatározott feltételek esetén. Így a polgármester döntése nem minősül sem engedélynek, sem igazolásnak. Kérem a jogszabálynak megfelelően javítani.	javítva
	Az (5) bekezdésben is kérem javítani a „településképi engedély”, valamint a (6) bekezdésben a „a településképi bejelentés tudomásulvételét tartalmazó <u>igazolás</u> ” kifejezéseket az előbbieknél megfelelően.	
	A „17.2 Reklámok és reklámhordozók elhelyezésének engedélyezése” helyett kérem a „17.2 Reklámok és reklámhordozók elhelyezésének szabályozása” címet alkalmazni. A törvény és a kormányrendeletek rendelkezéseinek szolgai ismételése fölösleges. Az ebben a részben szereplő rendelkezéseket csak akkor kell szerepeltetni, amennyiben eltérőek a magasabb rendű jogszabályoktól, az azokban lehetőségként rögzített esetekben. Egyéb esetben a törlésük indokolt . Azonban ahol a magasabb rendű jogszabály lehetővé teszi az önkormányzati rendeletben való szabályozást, ott vagy szabályozni kell ezért a rendelkezés nem lehet feltételes módon —, vagy nem kell alkalmazni az eltérést.	alkalmazva
	Így pl. a 49. S (1) bekezdésében megfogalmazottak esetén élhet az önkormányzat azzal a Tvtv. 11/R S (4) bekezdésében biztosított lehetőséggel, hogy a településképi rendeletében eltérést enged legfeljebb évente összesen tizenkét naptári hét időszakra az (1) és (2) bekezdésben, továbbá az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott tilalmak és követelmények alól, ha a település szempontjából jelentős valamely eseményről való tájékoztatás érdekében az szükséges. De erről az önkormányzatnak döntenie kell <u>jelen rendeletben</u> , így nem megfelelő a feltételes módon történő szabályozás. Ennek megfelelően kérem átdolgozni a kifogásolt részt.	törölve
	A 48. S (2) bekezdésben nem egyértelmű, hogy a településképi bejelentési eljárást a polgármester miért a Tkr.-tervezet 51. S-a szerinti eljárási szabályok alapján folytatja te, tekintettel arra, hogy a hivatkozott szakaszban a településképi kötelezési eljárás eseteit részletezi a rendelet. Kérem átgondolni és javítani, vagy törölni ezen bekezdést.	törölve
	Felhívom a figyelmet , hogy az Eljr. 26/D. S-a értelmében, ha a polgármester a bejelentési eljárás elmulasztását észleli, vagy a tevékenység folytatását a bejelentési eljárás során megtiltotta, vagy azt tudomásul vette, de attól eltérő végrehajtást tapasztal, akkor van mód a településképi kötelezési eljárás lefolytatására.	figyelembe véve
	A Tkr.-tervezet 50. S (1) bekezdésében javaslom meghatározni az eltérés módját az építési reklámháló elhelyezése esetén, a fentiek és a településképi védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet 2. S (6) bekezdésben foglaltak figyelembe vételével.	meghatározva
	A Tkr.-tervezet 53. S (1) bekezdését és az 54. S (1) bekezdését szükséges átfogalmazni , tekintettel arra, hogy téves az a meghatározás, miszerint a képviselő-testület bírság kiszabását elrendelheti, valamint, hogy a „bírság kiszabása során önkormányzati képviselőtestületének mérlegelési jogköre van”.	módosítva

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

<i>vélemé nyezők</i>	érdemi vélemények	önkormányzati válaszok
<i>Veszprém Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész</i>	<p>Az előzőekben tett észrevételem értelmében jelen rendeltben kell a képviselő-testületnek meghatározni az egyes jogsértések esetén szükséges-e a bírság kiszabása, és annak kiszabása esetén meghatározni az összegét vagy összeghatárát. Erre rendelkezik felhatalmazással a képviselő-testület. A konkrét eljárás (településképi bírság kiszabása) során a polgármesternek adhat a képviselő-testület mérlegelési jogot az összeghatáron belül a vétség súlyától függően, a Tkr.-ban. Továbbá javítani kell a bírságot meghatározó bekezdés hivatkozásának egyértelmű jelölését is.</p> <p>Az Tkr.-tervezet 58. S (3) bekezdésével kapcsolatosan felhívom a figyelmet, hogy az Eljr. 32. S (6a) bekezdés e) pontja értelmében a 16/2013. (XII. 30.) rendelettel jóváhagyott, hatályos HÉSZ módosítása a településképi rendelettel történő összhang megteremtése érdekében külön, állami főépítési eljárásban történhet. A HÉSZ-módosítás elkészítéséhez településtervezői jogosultság szükséges.</p> <p>KülsővatTkr.-tervezetére vonatkozó véleményem egyetértő, javasolom annak testületi jóváhagyását, amennyiben a fentiekben javasolt átdolgozások, módosítások, javítások megtörténtek</p>	<p>módosítva, kiegészítve</p> <p>tudomásul véve, a rendeletből a HÉSZ rendelkezéseit hatálytalanító rendelkezés kivéve!</p> <p>az átdolgozások, módosítások, javítások megtörténtek!</p>

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

A település közigazgatási területén országos védelem alatt álló terület (ex lege lápterületek), Natura 2000 területek (Marcal-medence — HUBF20015), az országos ökológiai hálózat Övezetei közül a magterület, az ökológiai folyosó és a puffterület övezetek és a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete megtalálhatók, ezeket az övezeteket a rendeletben településképi szempontból meghatározó területként kell lehatárolni és az adott terület specifikus jellemzőire vonatkozó irányadó szabályzókat és követelményeket meg kell jeleníteni. Adatszolgáltatásunkban közöltük a vonatkozó jogszabályokat, illetve a feltétlenül szükséges előírások kialakításának szempontjait.

Külsővat településképi rendeletének függelékében ezeknek a táj- és természetvédelmi szempontból fontos övezeteknek „településképi szempontból kiemelt terület”-ként való lehatárolása megtörtént, azonban szükséges a rájuk vonatkozó szabályozási követelmények megállapítása is. Ezen kívül kérjük, hogy ez a lehatárolás a függelékben kerüljön át a rendelet mellékletébe.

A rendelet tervezet 1. mellékletében a gólyafészkeket nem javasoljuk egyedi tájértékként megjelölni, mivel az elhelyezkedésük és a használatuk időben gyakran változik. A japánakác egyedi tájértékként való rögzítését nem támogatjuk, illetve a juharfákat sem abban az esetben, ha nem őshonos juhar fajról van szó.

A rendelet tervezet függelékének 4. függelékében a tájjelleg megtartására alkalmas növényfajok listájából mindenképpen **kérjük kivenni** a következő növényfajokat: japánakác (*Sophorajaponica*), kínai körte (*Pyrusca/eryana 'Chantic/er'*), kínai lonc (*Ko/kwitziaamabi/is*). A természet- és tájvédelmi szempontból növénytelepítésre javasolt fajok listája megtalálható Igazgatóságunk honlapján (<https://www.bfnp.hu/hu/novenyjegyzek>).

Az értékleltár című dokumentum I.h.) fejezetében (51. oldal) tévesen az szerepel, hogy „Külsővaton országos jelentőségű védett természeti terület nem található.” Ezzel szemben korábbi adatszolgáltatásunkban, illetve az arculati kézikönyv véleményezésénél is leírtuk, hogy Külsővat területén található ex lege lápterület, amely országos jelentőségű védett természeti terület. Kérjük ennek javítását. Ugyanebben a fejezetben az érzékeny természeti területek mellett megemlítést érdemel, hogy a településen Natura 2000 terület, az országos ökológiai hálózat övezetei, és a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete is megtalálhatók. Az értékleltárban is szereplő japánakác egyedi tájértékként való rögzítését a rendeletben sem támogatjuk, illetve a juharfákat sem abban az esetben, ha nem őshonos juhar fajról van szó. Korábbi adatszolgáltató levelünk tartalmazta az alábbi követelményeket a kézikönyv és a rendelet elkészítéséhez:

Igazgatóságunk álláspontja szerint a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület Övezetéhez tartozó területek — azok természeti értékei, illetve a természetközeli jelleg által meghatározott tájkarakter miatt, vagy a jellegzetes tájhasználatuk tekintetével — a településképet meghatározó településkarakternek tekinthetők.

Fontosnak tartjuk a természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területek természeti állapotának megtartását, javítását, a településképet meghatározó település karakter minőségének megóvását, a kilátás- és rálátásvédelem megvalósítását.

A településképi szempontból meghatározó területbe sorolt egységekre településképi követelmények megfogalmazását javasoljuk:

Kötelező területi építészeti követelményként:

-a beépítés telepítési módjára

-a beépítés szintszámra

-az épületek legmagasabb pontjára

-kerítés kialakítására

-kerti építmények, műtárgyak létesítésére vonatkozóan,

Megengedő vagy tiltó egyedi építészeti követelményként:

-építmény anyagára

-az épület tömegformálására

a településképi követelmények meghatározása a településképi szempontból meghatározó területeken megtörtént!

A kiemelt területeket magasabb szintű jogszabály határolja le, arról az önkormányzat nem rendelkezhet a mellékletekben!

javítottuk, kiegészítettük

kivettük

ezt a növénylistát alkalmaztuk

a településképi szempontból kiemelt területekre csak a reklámelhelyezésre vonatkozóan van meghatározva törvényi és magasabb szintű jogszabályi előírás.

ezekre való utalás van a trkszabályok között!

a településképi szempontból meghatározó területre a szabályozás általános jelleggel megtörtént!

figyelembe vettük, minden kiemelt területen tilos az elhelyezésük.

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	<p><u>A Településképi Arculati Kézikönyv és a Helyi Településképi Rendelet kiegészítéséhez a további lényeges tájvédelmi szempontok alkalmazására hívjuk fel a figyelmet:</u></p> <p>A település építészeti karakterének minőségi alakulása, település teljes területének esztétikai megjelenése érdekében a településképet formáló előírásokat (pl. a településképi követelményeket, helyi építészeti védelemre vonatkozó előírásokat) a rendeletben kell szabályozni.</p> <p>Szükségesnek tartjuk, hogy a kézikönyvben a településképet formáló építészeti karakter minőségi alakulása érdekében megalkotott előírások mellett hangsúlyt kapjanak a <i>beépítetlen jellegű, mint speciális települési minőségű területekkel, a természeti és táji értékekkel, a zöldfelületekkel illetve mindezek minőségi alakulásával kapcsolatos előírások, javaslatok, ajánlások is.</i></p> <p>A területegységek jellemzése során a meglevő, teljes mértékben érintetlen, beépítetlen területek beépítetlen jellege megállapítandó arculati jellemző, a kézikönyv és rendelet készítése során beépítése változatlanul szükséges, mivel településképi értéket hordoz. A beépítetlenség megőrzése településképet meghatározó feladat, ezért a települési külterületeken beépítésre nem szánt területek tájkarakterének, építményeinek arcuati meghatározása szükséges.</p> <p>Mindenképpen szükséges a beépítetlenség megőrzéseKülsővat közigazgatási területén található országos jelentőségű védett természeti területen és az országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezeteiben. A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetében pedig külön vizsgálat szerint szükséges ennek megállapítása.</p> <p>Kérjük, hogy a helyi építési szabályzatból a törvény 14. S (2) bekezdés előírásai szerint kivezetendő szabályokat — a táj- és természetvédelmi szempontokat teljes körűen figyelembe véve -- a rendeletbe vezessék át, annak érdekében, hogy a rendelet és a helyi építési szabályzat közötti összhang az értékek veszélyeztetése nélkül jöjjön létre.</p>	<p>szabályoztuk</p> <p>van ilyen előírás a rendeletben</p> <p>a TAK és a rendelet is foglalkozik a táji karakterekkel</p> <p>ezt a HÉSZ fogja szabályozni a továbbiakban is!</p> <p>a táj- és természetvédelmi szempontokat teljes körűen figyelembe vettük</p>
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala	kifogást nem emelt!	
Miniszter elnöke	nem adott véleményt!	---

2017. december 17.

összeállította: Bujdosó Judit főépítész

A válaszokat a Képviselő-testület megtárgyalta!

Dr. Szabadics Zsuzsanna jegyző

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

Tak észrevételekre adott tervezői válaszok

Észrevétel

A rendelettervezet hírközlési érdeket nem sért, a Hatóság kifogást nem emel.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 23/G. § a) pontja kimondja, hogy a településképi rendeletben a településképi szempontok figyelembe vételével meg kell határozni a teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére alkalmas területeket. Továbbá a Korm. Rendelet 23/H. § (1) bekezdése kimondja, hogy a településképi rendeletben a település arculati kézikönyv alapján kerülnek meghatározásra az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó, azok egységes elvek szerinti rendezett és esztétikus kialakítását, illetve igényes fenntartását biztosító településképi követelmények, míg a (2) bekezdés alapján egyéb műszaki berendezések vonatkozásában a településképi követelmény a műszaki berendezések legnagyobb méretére, anyaghasználatára, elhelyezésének módjára, alkalmazására és elhelyezésével érintett területi tilalmára határozható meg.

Válasz: A Településképi Arculati Kézikönyvet kiegészítettük a sajátos építményfajtákra vonatkozó ajánlásokkal, melyeket a „Sajátos építményfajták: egyéb műszaki berendezések” és a „Sajátos építményfajták: hirdetések, reklámtáblák” fejezetek tartalmazznak.

Magyar Építészek Veszprém Megyei Kamarája

Közérthetőséggel kapcsolatos szakmai vélemény:

Erősen szakmai, laikus számára kicsit száraz, néhol túl részletes megfogalmazású. Ezt a szerzők is érzik, mivel a lényeges részeket vastag betűkkel emelik ki. Az egyes területek bemutatásánál a szakmai leírás jobb közérthetőségét szolgálná annak rajzi ábrázolása is. Pl. a beépítési mód, a telekhasználat, tömegalakítás esetében. A bevezető részletesen, lényegre törően ismerteti a kézikönyv célját. Rögzíti – ami a könyv végig olvasása után igazolódik is –, hogy az léptékében nem az épületekre, hanem az azt magába foglaló és értelmező mikrokörnyezetre irányul, szemléletében pedig nem a műemlékvédelem vagy a néprajz, hanem a környezetteremtés helyi örökségének továbbfejlesztésére törekszik.

Válasz: Törekedtünk a szabatos, de minél egyszerűbb nyelvezet használatára, mely mindenki számára közérthető, ugyanakkor szakmailag is pontos. Ez az eddigi, helyi visszajelzések alapján teljesült is.

Külsővat karakterét, talán az épített környezetnél is jobban meghatározzák a zöldfelületek, be nem épített területek, miközben ezek alakítása, minőségének javítása a lakosság számára a mindennapokban is rendelkezésre álló eszközökkel is megvalósítható. Emiatt a kézikönyv szándékosan tárgyalja ezek kialakításának elveit az épített környezettel egyenrangúan.

Település bemutatásával kapcsolatos szakmai vélemény:

A település földrajzi, történelmi bemutatás mellett kiemelendő, hogy a település életéhez tartozó és a településképet befolyásoló intézményi, infrastrukturális ellátottság ismertetése is helyet kapott.

Válasz: Köszönjük.

Területlehatárolással kapcsolatos szakmai vélemény:

A településképi szempontból meghatározó területek lehatárolása megfelelő, ami alapján jól eldönthető, hogy egy adott ingatlan melyik területhez tartozik. Egy-két fotó mellől hiányzik a magyarázó szöveg. Pl. a helyi védelem alatt

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.**

a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete

álló lakóházak azonosító adatai (utca házszám), a 36. 37. oldalon látható házak, épületelemek leírása, vagy az utcai kerítésekhez csatolt fotókon szereplő kerítések minősítése (jó vagy rossz példa). Van, ahol viszont a szöveg–megerősítésként –kívánna meg egy alátámasztó fényképet. Pl. a Római katolikus templom bejáratáról, ami timpanonos, és így formailag idegen. Ezt be lehetne mutatni pl. az egyik, templomról készült fotó helyett.

A könyv településképi szempontból öt területet határoz meg. A Különleges, beépítésre nem szánt és zöldterületeken túl még ismertetésre kerül a Bánhalmapuszta, Schmidt kastély és környezete, valamint az Egyéb, jellemzően külterületi, beépítésre nem szánt területek. Ez lehet, hogy csak szövegszerkesztési hiba, de pontosítani szükséges.

A TAK a településképi rendelet alapjául is szolgál, amiben nem szerepelhet a HÉSZ-ben meghatározandó elem, rendelkezés. Ezért nem célszerű az eltérő karakterű területeknek a HÉSZ-ben alkalmazandó fogalmakkal azonos megnevezést adni. Pl. a különleges, beépítésre nem szánt elnevezésű terület.

Válasz: A kézikönyv készítésnek alapelveit követve törekedtünk egy gazdagon illusztrált, elsősorban településképet meghatározó, jó példák képeivel szemléltetett anyag elkészítésére. Így nem tartottuk mindenhol fontosnak a képek pontos helyének megjelölését, hiszen az inkább településképet jellemzik (a helyi lakosok pedig alapvetően tudják, hol van).

Az öt lehatárolt terület megnevezésénél törekedtünk a szabatos, de érthető kifejezésre és bár az „Egyéb, jellemzően külterületi, beépítésre nem szánt területek”-kel kapcsolatos észrevételt tudomásul vesszük végül a pontos körülírás érdekében megtartottuk az eredeti kifejezést.

Építészeti ajánlással kapcsolatos szakmai vélemény:

Kiemelendő, és nagyon hatásos, hogy az Ajánlások rész is ajánlással kezdődik, melyet az Építés tízparancsolata erősít meg, ami a könyv célját, használhatóságát szolgálja. Ez jó példa lehet más TAK számára is.

Válasz: Köszönjük.

Jó példák bemutatásával kapcsolatos szakmai vélemény:

Az ajánlások kellően kifejtettek, kevesebb helyi, jó példa hiányában szűkebb-tágabb környezet követendő példáit is beépítik. Az ajánlásokat erősíti, hogy a jó példaként szolgáló épületek fotói mellett azok részletes leírásaival kifejtik azok pozitív jelentőségét. Ugyanakkor, majdnem nagyobb figyelmet szentel a zöldfelületek, a táji környezet, az azokon belül javasolt elemek ismertetésére, mint az építészeti elemekre. Ez nem igazán nevezhető rossznak, hiszen a településképet az épített környezet és a táji környezet együttesen alkotja. Pozitívum, hogy külön-külön kerülnek kifejtésre a magán- és a közterületek kertépítészeti és növénytelepítési javaslatai, amelyek segítségével szolgálhatnak arra, hogy a településen élők hogyan alakítsák ki, mivel ültessék be kertjeiket, amelyek a településképi megjelenést erősen befolyásolják.

Válasz: Köszönjük! Az észrevételben megfogalmazott elv (a településképet az épített környezet és a táji környezet együttesen alkotja) a TAK készítésének egyik legfontosabb alapvető szempontja volt.

Egyéb szakmai vélemény:

A könyv egy igen részletes, szakmailag nagyon megalapozott, alapos munka eredménye. Hátránya, hogy a kissé bő, laikus számára száraznak tűnő kifejtéseivel a közérthetőséget gátolja, ami a TAK készítésének egyik szempontja.

Válasz: Köszönjük az észrevételt. Az anyagot részletesen véleményezte több helyi lakos, akik közérthetőséggel kapcsolatos problémákat nem fogalmaztak meg, így az észrevételt nem tartjuk megalapozottnak.

**KÜLSŐVAT KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVHÖZ ÉS A
RENDELETHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS VÁLASZADÁS 2017.11. 27.
a Képviselő-testületi előterjesztés melléklete**

Balaton-felvidéki Nemzeti Park

Észrevétel

Igazgatóságunk részletes adatszolgáltatást küldött, a település védett természeti és táji értékeire vonatkozóan, valamint javaslatokat adott a kézikönyv és a későbbiekben készülő helyi településképi rendelet tartalmára; a védett táji, természeti értékeknek a településképi szempontból meghatározó területbe sorolására; a majdani településképi követelmények megfogalmazására. Az említett dokumentumok a település teljes közigazgatási területére (belterület és külterület egyaránt) terjed ki. A TAK nem tartalmazza a településképet meghatározó külterületek minőségi formálására vonatkozó építészeti ajánlásokat sem.

Válasz: Észrevételeiket köszönjük, a Településképi Arculati Kézikönyvet a természeti védelmekkel kapcsolatos területi adatszolgáltatásukkal és az érintett területekre vonatkozó ajánlásokkal kiegészítettük, melyeket az „Egyéb, jellemzően külterületi beépítésre nem szánt területek” és az „Egyéb, jellemzően külterületi beépítésre nem szánt területek – ajánlások” fejezetek tartalmazznak.

Észrevétel

Igazgatóságunk álláspontja szerint a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek – azok természeti értékei, illetve a természetközeli jelleg által meghatározott tájkarakter miatt, vagy a jellegzetes tájhasználatra tekintettel – a településképet meghatározó településkarakternek tekinthetők.

Válasz Amint azt a kézikönyvben írjuk: a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetét „településképi szempontból meghatározó területként” szükséges lehatárolni és kezelni. A kézikönyv tartalmazza az érintett terület lehatárolását (22. oldal) de a településképi szempontból meghatározó területek végső lehatárolásáról a településkép védelméről szóló önkormányzati rendelet rendelkezik.

Észrevétel

A kézikönyvben megjelenő fényképekről nem derül ki, hogy melyek készültek a településen, illetve mely képek más településről hozott példák.

Válasz: A Kézikönyvben a helyi-nem helyi fotók megkülönböztetésre kerültek.

Nádai Brigitta
okleveles táj- és kertépítész mérnök
településrendezési vezető tervező
Jogosultság: K/1, TK, TT/1 01-5049

A válaszokat a Képviselő-testület megtárgyalta!

Dr. Szabadics Zsuzsanna jegyző